

Aluehallintovirasto

Toimintakertomus vuodelta 2010

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Julkaisija

Etelä-Suomen aluehallintovirasto / hallintopalvelut

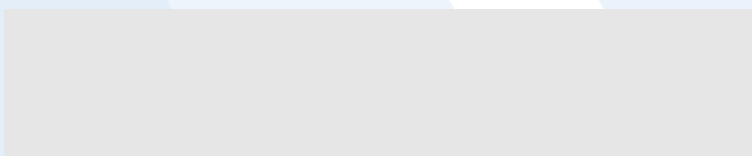
Julkaisun nimi: Toimintakertomus vuodelta 2010, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Päivämäärä: 14.3.2011

Julkaisun tekijä: Etelä-Suomen aluehallintovirasto / hallintopalvelut

ISBN: 978-952-5890-12-9 (nid.)
978-952-5890-13-6 (pdf)

ISSN: 1798-8306 (nid.)
1798-8314 (pdf)

Paikka ja vuosi: Hämeenlinna 2011

KUVAILEHTI

Etelä-Suomen aluehallintoviraston julkaisuja 8/2011

Tekijät Etelä-Suomen aluehallintovirasto / hallintopalvelut		Julkaisuaika 14.3.2011	
		Toimeksiantaja(t) Etelä-Suomen aluehallintovirasto	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi Toimintakertomus vuodelta 2010, Etelä-Suomen aluehallintovirasto			
Asiasanat Toimintakertomus vuodelta 2010, Etelä-Suomen aluehallintovirasto			
ISSN (painettu) 1798-8306	ISBN (painettu) 978-952-5890-12-9	ISSN (verkkojulkaisu) 1798-8314	ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-5890-13-6
Kokonaissivumäärä 35		Kieli suomi	Hinta --
Julkaisija Etelä-Suomen aluehallintovirasto / hallintopalvelut		Paino --	

Sisällysluettelo

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1 Johdon katsaus	1
1.2 Tulossopimuksissa asetettujen tavoitteiden toteuma	2
1.2.1 Peruspalvelujen saatavuuden arviointi	2
1.2.2 Sosiaali- ja terveydenhuolto	2
1.2.3 Ympäristöterveydenhuolto.....	4
1.2.4 Ympäristönsuojelu ja ympäristön kestävä käyttö.....	5
1.2.5 Sivistystoimi	5
1.2.6 Kuluttaja- ja kilpailuasiat sekä TEM:n hallinnonalan elinkeinovalvonta-asiat.....	6
1.2.7 Sisäinen turvallisuus.....	7
1.2.8 Varautuminen.....	7
1.2.9 Kriisijohtaminen.....	8
1.2.10 Pelastustoimi.....	8
1.2.11 Kansainvälinen toiminta	8
1.2.12 Asiakaslähtöisyys ja palvelukanavat	9
1.2.13 Sähköinen asiointi	10
1.2.14 Prosessit	10
1.2.15 Sisäinen valvonta.....	11
1.2.16 Viestintä	12
1.2.17 Erikoistumistehtäviä koskevat tavoitteet.....	12
1.2.18 Johtamisen ja henkilöstön kehittäminen.....	14
1.2.19 Työsuojelun valvonta.....	15
1.3. Toiminnallinen tehokkuus.....	20
1.3.1 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	21
1.3.2 Yhteisrahoitteen toiminnan kustannusvastaavuus.....	21
1.4. Tuotokset ja laadunhallinta.....	21
1.4.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	21
1.4.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	22
1.5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	25
1.6. Tilinpäätösanalyysi	26
1.6.1. Rahoituksen rakenne	26
1.6.2. Talousarvion toteutuminen	28
1.6.3. Tuotto- ja kululaskelma	31
1.6.4. Tase	31
1.7. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	31
1.8. Arviointien tulokset	34
1.9. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	34

2. ALLEKIRJOITUS	35
------------------------	----

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Johdon katsaus

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toiminta käynnistyi muutoksen laajuus huomioon ottaen hyvin. Viraston toiminta-alue on suuri ja henkilöstöä on useilla paikkakunnilla. Tämä heijastuu hallintoon haasteina, joita on ratkottu yhdessä hallinnon ja eri vastuualueiden kesken hyvässä yhteistyössä. Mm. tilojen käytön tehostamisessa on päästy hyvään alkuun erityisesti Helsingissä ja Hämeenlinnassa. Samoin suunnitelmat Kouvolan henkilöstön siirtymisestä uusiin tiloihin on tehty.

Tiukka talous sävytti koko ensimmäistä toimintavuotta ja oli omiaan vaikeuttamaan sopeutumista uuteen tilanteeseen. Taloustilanne saatiin kovilla toimenpiteillä lähes tasapainoon, josta kiitos vastuualueiden ja hallintopalvelujen vastuuyksikön johdolle. Tuottavuustavoitteet on vuonna 2010 ylitetty (7 htv/10 htv). Toimitiloista on saatu säästöjä jo vuoden 2010 aikana. Taloustilanteen tasapainottamiseksi on kiinnitetty näiden lisäksi huomio mm. matkustuskuluihin ja koulutukseen ja lomarahoja on vaihdettu vapaiksi. Vaikka tuottavuustavoitteet ylitettiin ja muissa menoissa saavutettiin säästöjä, määräraha ei riittänyt. Tiukka taloudenpito saattaa heijastua palvelujen laadussa, koska esimerkiksi koulutuspalvelujen käyttö on ollut minimissä. Virkojen täyttökielto on myös vaikeuttanut asioiden hoitamista. Tämä näkyy erityisesti kantelujen käsittelyssä, jossa ei ole saavutettu käsittelyaikatavoitteita. Määräaikaisten määrää ei ole pystytty riittävässä määrin vähentämään, koska on ollut tärkeää varmistaa asiakaspalvelun sujuminen.

Uudistus heijastuu työtyytyväisyyteen melko alhaisena kokonaisarviona. Tavoitteena on työtyytyväisyyden nostaminen ja keinona on mm. ollut Kaikuhankkeen tukemana annettu johdon ja esimiesten koulutus. Koulutusta jatketaan vuonna 2011 ottaen huomioon VMBaron tulokset. Sairauspoissaolotilanne ei ole hälyyttävä, mutta työterveyshuollon kanssa jatketaan tiivistä yhteistyötä työhyvinvoinnin parantamiseksi.

Taloushallinnon erikoistumistehtävä on asettanut henkilöstölle suuria haasteita uudessa tilanteessa, mutta niistä on selvitty ammattitaitoisen henkilöstön avulla kiitettävästi. Kehittämisyksikkö on myös käynnistänyt toimintansa hyvin, mutta henkilövaihdokset ja voimavarojen vähennys ovat hidastaneet tavoitteiden saavuttamista.

Vuoden aikana saatiin käyntiin hyvä yhteistyö henkilöstön kanssa. Yhteisissä toimielimissä on käsitelty avoimesti viraston asioita ja sovittu uusista menettelytavoista mm. luottamushenkilötoiminnan tukemiseksi. Johdon näkökulmasta yhteistyö henkilöstön edustajien kanssa on ollut avointa ja rakentavaa. Tästä kiitokset kaikille luottamushenkilöille.

Uusi ohjausjärjestelmä on toiminut suhteellisen hyvin ja yhteinen strategia-asiakirja on tukenut viraston toiminnan vakiinnuttamista. Rahoituksen ohjaus ministeriöittäin saattaa jatkossa vaikeuttaa tehtävien organisointia ja tuottavuustavoitteiden saavuttamista, jollei sovita riittävästä joustavuudesta.

Kiitän koko Etelä-Suomen aluehallintoviraston henkilöstöä hyvästä yhteistyöstä ja hyvin tehdystä työstä. Ottaen huomioon suuret haasteemme ja hajautettu toiminta olemme selviytyneet tehtävistämme hyvin.

Ylijohtaja Anneli Taina

1.2 Tulossopimuksissa asetettujen tavoitteiden toteuma

1.2.1 Peruspalvelujen saatavuuden arviointi

Vuoden 2009 peruspalvelujen arviointiraportti koottiin Etelä-Suomen aluehallintovirastossa. Toukokuun alussa aluehallintoviraston Internet-sivuilla julkistettu raportti tehtiin hallinnon palvelujen, turvallisuuden ja osaamisen (pois lukien liikuntatoimi) arviointikokonaisuuksista. Varsinaisia arviointikohteita oli yhdeksän, joista opetustoimen arvioinnit tehtiin erikseen suomenkielisen ja ruotsinkielisen koulutuksen osalta. Arvioinnin teemana oli syrjäytymisen ehkäisy, jota käsiteltiin kokonaisvaltaisimmin turvallisuus kokonaisuuden arviointitehtävässä turvallisuusyhteistyö ja syrjäytymisen ehkäisy. Arviointi tehtiin poikkihallinnollisena yhteistyönä poliisi-, pelastus-, sivistys- ja sosiaalitoimen edustajista kootussa työryhmässä.

Aluehallintouudistuksessa peruspalvelujen arvioinnin keskeisistä toimialoista kirjasto- liikunta- ja nuorisotoimi sekä liikenne siirtyivät elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksiin ja samalla arviointia tekevä henkilöstö jakaantui useaan virastoon. Lisäksi poliisitoimen arviointitehtävistä vastanneet siirtyivät poliisihallinnon uusiin tehtäviin. Vuoden 2009 arvioinnin loppuunsaattaminen onnistui hyvin joustavalla yhteistyöllä uusien virastojen ja niihin siirtyneiden arvioitsijoiden kanssa.

Vuoden 2010 peruspalvelujen arviointi käynnistyi syksyllä. Päätös valtakunnallisen ja alueellisen arvioinnin aikataulujen vaihtamisesta päinvastaisiksi tuli lokakuussa, jolloin arviointityö oli jo pääosin käynnissä. Aikataulujen vaihtaminen ei aiheuttanut juurikaan muutosta arviointien valmistelussa. Valtakunnallisen raportin kirjoitusvastuu on jaettu eri aluehallintovirastojen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten arvioitsijoille. Etelä-Suomen aluehallintovirastossa oli kolmen valtakunnallisen raportin kirjoitusvastuu.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto koordinoi alueellista arviointityötä, johon osallistuvat Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen sekä liikenteen arviointien valmistelusta vastaavana toimijana ja Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus liikenteen arvioinnin valmistelusta vastaavana toimijana. Poliisitoimen arvioinnit Etelä-Suomen alueelta tehdään Itä-Suomen aluehallintovirastossa. Etelä-Suomen alueellista raportin valmistelua varten koottiin syksyllä 2010 kirjoittajaryhmä. Alueelliset raportit tehdään keväällä 2011 ja ne valmistuvat toukokuun alussa.

1.2.2 Sosiaali- ja terveydenhuolto

Kantelu- ja lupa-asioiden käsittelyaikatavoitteet on pääosin saavutettu. Tavoitteeseen pääseminen on kuitenkin edellyttänyt priorisointeja siten, että toimialan muu ohjaus ja valvonta on kärsinyt huomattavasti.

Sosiaali- ja terveysministeriön toiminnallisessa tulossopimuksessa asettamia tulostavoitteita ei ole saavutettu johtuen muun muassa mittavasta resurssipulasta niin terveydenhuollossa kuin sosiaalihuollossa.

Terveydenhuollossa resurssipula vaikutti voimakkaasti jo edellisvuonna 2009 tavoitteiden saavuttamisessa, mutta alkuvuonna 2010 tilanne entisestään paheni todella kriittiseksi vaarantaen kansalaisten oikeusturvan sekä samalla terveydenhuollon tulosalueen jäljellä olevan henkilökunnan työsuojelulliset oikeudet. Tämä näkyi tehtävien käsittelyaikojen pidentymisenä ja ruuhkautumisena mutta myös lisääntyneenä sairauspoissaoloina. Entisestään lisääntyneiden tehtävien ohella myös aluehallinnon organisoituminen vei osaltaan jäljellä olevia todella niukkoja voimavaroja.

Vuoden alussa Hämeenlinnan yksikössä ei ollut yhtään terveydenhuollon asiantuntijaa, kun terveydenhuollon ylitarkastaja siirtyi kehittämissyksikön tehtäviin. Ko. siirto tuli täytenä yllätyksenä siltä osin, että hän siirtyi virkoineen, siis palkkaresurssineen. Hämeenlinnan terveydenhuollon ylitarkastajan viran palkkarahoja yritettiin saada lisäyksenä budjettiin takaisin tuloksetta. Lisäksi Hämeenlinnan lääninlääkäri irtisanoutui. Hämeenlinnan lääninlääkärin virantäyttöön yritettiin saada täyttölupaa valtiovarainministeriöstä, tuloksetta. Em. johdosta jouduttiin Hämeenlinnaan palkkaamaan lääninlääkärille ja ylitarkastajalle sijaiset. Lisäksi Hämeenlinnan akuutteja terveydenhuollon asiantuntijuutta tarvitsevia asioita hoidettiin Kouvolassa, jossa jo sinänsä olivat tehtävät ruuhkautuneet.

Syksyllä Helsingin yksikössä ruuhka-apuna olleita määräaikaisia terveydenhuollon ylitarkastajien vakansseja ei voitu jatkaa, joten Helsingin yksikössä jouduttiin priorisoimaan ylitarkastajan tehtäviä siten, että hän ei voinut tehdä mitään muuta kuin yksityisen terveydenhuollon lupa-asioita, toisen ylitarkastajan ollessa vuorotteluvapaalla. Hänelle saatiin sijainen, mutta sijainenkin joutui keskittymään lupa-asioihin varsinaisen ohjauksen ja valvonnan jäädessä lähes kokonaan, etenkin julkisen terveydenhuollon osalta. Helsingin yksikön lääninlääkäri irtisanoutui virastaan maaliskuussa 2010, joten Helsingin toinen lääninlääkäri työskenteli pitkän aikaa yksin ja asioita hoidettiin myös Kouvolasta käsin. Lisärasitteena on ollut vielä pysyvien osastosihteereiden puute Helsingin ja Hämeenlinnan toimipaikoissa. Tilannetta on jouduttu korjaamaan väliaikaisilla pätkätyöntekijä-sijaisilla.

Kaikkiaan terveydenhuollon entistä monimutkaisemmiksi muuttuneet kantelut siis ruuhkautuivat eikä määräaika-tavoitteeseen päästy. Myös terveydenhuollon lupien käsittelyajat pitenivät. Lisätehtävinä koko alkuvuoden kuormitti edelleen pandemiavarautuminen sekä Valviran kanssa valvontasuunnitelmien täytäntöönpano mm. hoitotakuun sekä lääkehoidon valvonnassa. Pandemian osalta työllisti kuntien ja sairaanhoitopiirien ohjaus sekä tietojen viikoittain keruu, niiden analysointi ja välittäminen sosiaali- ja terveysministeriölle.

Yhteenveto: terveydenhuollon substanssin alueella tehtävämäärien voimakas lisääntyminen ja sen suhteen täysin riittämättömät asiantuntijaresurssit ovat synnyttäneet käsittelyruuhkia ja aiheuttaneet todellisia pulmia resurssien suuntaamisessa.

Yksityisen terveydenhuollon lupa-asioita ml. sairaankuljetus ja ensihoito on tullut edelleen runsaasti, niiden määrä on kasvanut erityisesti yhtiöiden myyntien ja ketjuttamisten vuoksi sekä uusien toimijoiden synnyttyä.

Sosiaalihuollossa kulunutta vuotta on leimannut heikentynyt henkilökuntatilanne, vaikka ESLH:n sosiaalihuollon resurssointi oli jo alkujaan heikompi muihin lääninhallituksiin verrattuna. Loppuvuotta kohden tilanne on entisestään huonontunut. Sosiaalihuollon asiantuntijoita ja virkaresursseja on siirrynyt sosiaalihuollon ohjaus- ja valvontatehtäviin Valviraan, kaikkiin avoimeksi tulleisiin virkoihin ei ole saatu täyttölupia eikä näitä kaikkia ole myöskään ollut mahdollista korvata määräaikaista palkkaamalla. Kaksi virkaa on ollut täytettynä määräaikaaisesti 1.8.2010 saakka, lisäksi käytännössä yksi virka on ollut määräaikaisesti täytettynä koko vuoden 2010. Myös tukipalvelutehtäviin erityisesti Helsingin toimipaikkaan tarvittaisiin lisävirka. Määräaikaisesti täytetyissä viroissa on hoidettu aluehallintoviraston tehtäviin kuuluvia pysyviä vakinaisia tehtäviä. Heikentynyt henkilökuntatilanne ja aluehallintouudistuksen alkuunpano ovat ruuhkauttaneet töitä ja työn tekeminen on ollut aikaisempia vuosia vaativampaa.

Yhteistyö Valviran kanssa on käynnistynyt ja sosiaalihuollolla on edustus Valviran johdolla toimivissa ja yhteisiä toimintakäytäntöjä linjaavissa lupahallinnon ja valvonnan yhteistyöryhmissä. Sosiaalihuollon edustaja on myös mukana valvontaohjelmia valmistelemissa ryhmissä (esim. toimeentulotuki, lastensuojelu, mielenterveys- ja päihdehuolto sekä vammaispalvelut) sekä vanhusten ympärivuorokautisen hoivan ja hoidon valvontasuunnitelman toimeenpanoa seuraavassa työryhmässä. Aluehallintovirasto osallistui niin ikään kunnallisten vanhustenhuollon yksiköihin suunnatun kyselyn toteuttamiseen. Kyselyn tulosten perusteella aluehallintovirastossa toteutettavat valvontatoimenpiteet arvioidaan kevään 2011 aikana.

Kunnallisten vanhustenhuollon ympärivuorokautisten hoiva- ja laitosisyksiköiden lääkehuollon tilanne kartoitettiin keväällä. Palaute ja jatkotoimenpidesuositukset kunnille annettiin toukokuussa pidetyissä kahdessa alueellisessä työkokouksessa. Lisäksi selvitys suosituksineen saatiin julkaisuvalmiiksi vuoden 2010 lopussa.

Lastensuojelussa hyödynnetään syksyllä 2009 tehtyä selvitystä lastensuojelulain toimeenpanotilanteesta. Tiedot ovat täydentyneet Valviran keväällä 2010 toteuttamalla valtakunnallisella selvityksellä. Aluehallintovirasto hyödyntää työssään myös THL:n lastensuojelusuunnitelmien tilannetta koskeneen kyselyn tuloksia.

Alkoholihallinnossa tulostavoitteet saavutettiin vähenevistä resursseista huolimatta. Anniskeluluvat, erityisesti tilapäiset luvat ja jatkoaikaluvat, ovat luonteeltaan sellaisia, että käsittelyajoista ei voida joustaa. Resurssien väheneminen on näkynyt käsittelijöiden pidentyneinä työpäivinä ja toiminnan keskittymisenä entistä enemmän lupahallintoon valvonnan sijasta. Alkoholihallinnosta on vähentynyt kolme virkaa vuonna 2010, mikä tekee tulostavoitteiden saavuttamisesta aiempaa haasteellisempaa. Anniskelu- ja vähittäismyyntipaikkojen valvontaa on ollut pakko vähentää.

1.2.3 Ympäristöterveydenhuolto

Strategisessa tulossopimuksessa määritellyt tavoitteita on toteutettu toiminnallisissa tulossopimuksissa sovitun mukaisesti. Strategiset ja toiminnalliset ympäristöterveydenhuollon yksikölle asetetut tavoitteet saavutettiin lukuun ottamatta kanteluiden käsittelylle asetettuja käsittelyaikatavoitteita. Vuonna 2010 vireille tulleet kantelut pystyttiin käsittelemään asetetussa 8 kuukauden tavoiteajassa, mutta käsittelemättä on vielä vanhoja, ennen vuotta 2010 vireille tulleita kanteluja.

Kuntien ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden muodostamisen edistämässä ja tukemisessa aluehallintovirasto on onnistunut hyvin. Yhteistoiminta-alueiden ulkopuolella on Ete-

lä-Suomen aluehallintoviraston toiminta-alueella enää muutama kunta. Näidenkin osalta tavoite saavutetaan lain edellyttämällä tavalla vuoteen 2013 mennessä.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö on alueellisena asiantuntijana osallistunut aktiivisesti valtakunnalliseen ja alueelliseen yhteistyöhön sekä antanut lausuntoja ympäristöterveyden edistämiseksi.

1.2.4 Ympäristönsuojelu ja ympäristön kestävä käyttö

ESAVIn ympäristölupavastuualueella ALKUsta johtuneet muutokset sekä organisaatiossa että toimintatavoissa ovat olleet erittäin suuret. Vastuualueelle siirtyi henkilöstöä 7 eri virastosta ja työntekijöitä on tällä hetkellä 6 paikkakunnalla (Turku, Helsinki, Hämeenlinna, Kouvola, Lappeenranta ja Kuopio). Toiminnan suunnittelua jouduttiin jatkamaan vielä alkuvuonna ja se vei paljon voimavaroja. Näistä syistä toiminnan tuloksellisuus ei ollut ensimmäisellä vuosipuoliskolla läheskään normaalilla tasolla. Syksyllä tuloksellisuus parani selvästi eikä määrällisistä palvelutavoitteista on jääty paljonkaan. Päätöksiä annettiin 506 (tavoite 560). Käsittelyajoissa ei kaikilta osin saavutettu tavoitteita, mikä tuotiin esille jo tulosneuvotteluissa tulostavoitteita asetettaessa. Ympäristölupavastuualueelle siirtyi paljon pitkään vireillä olleita asioita, joita pyrittiin ratkaisemaan kuluneena vuonna mahdollisimman paljon. Lupatulotavoitetta ei aivan saavutettu (vajaus noin 100 000 €), mutta vajaus oli kuitenkin huomattavasti pienempi kuin alkusyksyllä näytti.

Strategisessa tulossopimuksessa edellytettiin ympäristölupavastuualueiden keskinäistä yhteistyötä samoin kuin yhteistyötä ns. valvontaviranomaisten kanssa. Ympäristöministeriö asetti 24.5.2010 aluehallintovirastojen ympäristölupavastuualueiden ohjaustyöryhmän, jonka työn tavoitteena on varmistaa aluehallintovirastojen strateginen tulosohtaus ympäristöministeriön toimialalla sekä huolehtia ympäristölupavastuualueiden toiminnallisesta ohjauksesta. Ohjausryhmä on asettanut puolestaan kolme alatyöryhmää, joiden tehtävänä on ympäristölupavastuualueiden keskinäisen yhteistyön kehittäminen samoin kuin yhteistyö ELYjen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueiden kanssa. Kolmas ryhmä kehittää vesilain mukaisten lupa-asioiden käsittelyn toimintamallia. Näillä kaikilla työryhmillä pyritään toteuttamaan tulossopimuksen vaatimuksia.

1.2.5 Sivistystoimi

Opetustoimen osalta aluehallintovirasto on edistänyt kansalaisten oikeusturvan toteutumista alueellaan aluehallintoviraston toimivaltaan kuuluvissa asioissa ja ennalta ehkäissyt oikeusturvaan liittyvien ongelmien syntyä. Aluehallintovirasto on käsitellyt sille lähetetyt valitukset, oppilasarvioinnin oikaisupyynnöt, kantelut ja lausuntopyynnöt sekä opettajien ja rehtoreiden erivapaushakemukset ja arvioinut niiden pohjalta opetustoimen oikeusturvan tilaa ja toteutumista kansalaisten yhdenvertaisuuden sekä oppilaiden ja opiskelijoiden oikeusturvan näkökulmasta. Aluehallintovirasto on antanut koulutusta, ohjausta ja neuvontaa oikeusturvaan liittyvissä kysymyksissä. Aluehallintovirasto on ohjeistanut kuntia ilmoittamaan opettajien lomautuksesta ennakoon, arvioidakseen mahdollisten opetushenkilöstön lomautusten aikana toteutettujen opetusjärjestelyjen lainmukaisuutta ja seuratakseen lomautusten vaikutuksia.

Aluehallintoviraston toteuttamalla täydennyskoulutuksella on edistetty opetustoimen henkilöstön mahdollisimman laajaa ja esteetöntä pääsyä koulutukseen ja poikkihallinnollista yhteistyötä ope-

tustoimessa sekä parannettu edellytyksiä keskeisten kehittämistoimenpiteiden ja valtakunnallisten koulutuspoliittisten linjausten toteuttamiseen kouluissa ja oppilaitoksissa. Aluehallintovirasto on edistänyt valtakunnallisten ja niitä tukevien alueellisten ja paikallisten koulutuspoliittisten tavoitteiden toteutumista koulutus- ja informaatiotilaisuuksilla. Aluehallintovirastot ovat tehneet keskinäistä yhteistyötä valtakunnallisesti järjestettävien koulutusteemojen toteuttamisessa. Etelä-Suomen aluehallintovirasto järjesti ajanjaksolla 1.1.–31.12.2010 yhteensä 47 opetushenkilöstön täydennyskoulutustilaisuutta, joihin osallistui yhteensä 2484 henkeä, koulutettavapäiviä yhteensä 2693,5. Opetus- ja kulttuuriministeriön asettamat tavoitteet koskien täydennyskoulutustilaisuuksia saavutettiin.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto myönsi keväällä 2010 yhteensä 2 404 000 euroa valtionavustuksia koulutuksen järjestäjille OSAAVA –ohjelman toteuttamiseen. OSAAVA –ohjelman tavoitteena on mm. opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen tarvelähtöisyyden vahvistaminen, paikallinen ja alueellinen suunnitelmallisen täydennyskoulutustoiminnan kehittäminen sekä toimintaa tukevien pysyviksi tarkoitettujen rakenteiden luominen, opetustoimen henkilöstön osaamisen ja moniammatillisen yhteistyön kehittäminen sekä uusien täydennyskoulutuksen muotojen kokeileminen.

Valtionavustusta myönnettiin 25 hankkeelle, aluehallintovirastojen toimialueet ylittäviä hankkeita näistä oli 3. Valtionavustusta myönnettiin kunnille, koulutuskuntayhtymille ja yksityisille oppilaitoksille, jotka edustivat yleissivistävää koulutusta, ammatillista koulutusta, ammatillista aikuiskoulutusta ja vapaata sivistystyötä. Hankkeiden kehittämistoiminta kohdistuu pääasiassa tieto- ja viestintätekniikan osaamisen edistämiseen ja työhyvinvoinnin lisäämiseen.

Hakijoita tällä ensimmäisellä hakukierroksella oli Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella yhteensä 34 ja haettava avustus oli yhteensä 9 400 178 euroa.

1.2.6 Kuluttaja- ja kilpailuasiat sekä TEM:n hallinnonalan elinkeinovalvonta-asiat

Kuluttaja-asioissa on kuluvana vuonna tehty suunnitelman mukaisesti Kuluttaja-asiamiehen valvontatehtäviä (kuluttajansuojalain mukaisia valvontatehtäviä), joista suurin osa on hintamerkintätarkastuksia ja vakaustalain mukaisia mittavälineiden tarkastuksia. Kuluttaja-asioissa asetetut tulostavoitteet on pääosin saavutettu. Niukkenevat henkilöresurssit ja määrärahojen niukkuus ovat kuitenkin pakottaneet vähentämään kentällä tehtävää valvontaa ja tarkastuksia. Henkilöresurssit vähenevät edelleen vuonna 2011 virkojen täyttökiellon vuoksi. Henkilöresurssit kuluttaja-asioissa ovat tämän johdosta suhteessa muihin aluehallintovirastoihin erittäin huonot ja Hämeenlinnan toimipaikka on jäänyt kokonaan ilman kuluttaja-asioiden osaamista ja paikallista valvontaa.

Kilpailuasioissa aluehallintoviraston toiminnalle on taloudellisen kilpailun turvaamista koskevissa asioissa asetettu strategisia painopistealueita ja operatiivisia tavoitteita. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden osalta yhdeksi strategiseksi painopisteeksi on valittu markkinavoiman kohtuuttoman hyväksikäytön ja sen vahingollisen hankinnan estäminen. Kilpailuasioissa asetetut strategiset ja toiminnalliset tulostavoitteet saavutettiin.

Elinkeinovalvonta-asioissa suoritettiin uudelleen organisointi toukokuussa, jolloin lupa-, rekisteröinti- ja valvontatehtävät keskitettiin Helsingin toimipaikkaan. Helsingissä käsitellään nyt keskitetysti kiinteistövälitysluovutusten ja rahanpeselain mukaiset rekisteröinti- ja valvonta-asiat sekä perintätoimistojen, panttilaitosten ja löytötavaratoimistojen lupa- ja valvonta-asiat. 1.12.2010 tuli voimaan uusi laki luotonantajien rekisteröinnistä ja valvonnasta. Tehtävään ei saatu heti lisäresursseja, mikä johti muihin elinkeinovalvontatehtäviin osoitettujen resurssien vähenemiseen.

Rahanpesulain rekisteröintitehtävät vähenivät alkuvuonna merkittävästi, koska maksuliikerekisterin ylläpitotehtävä siirrettiin Finanssivalvonnan tehtäväksi. Aluehallintovirasto pitää edelleen rekisteriä valuutanvaihtoliikkeistä ja omaisuudenhoito- ja yrityspalveluita tarjoavista yrityksistä. Strategisessa tulossopimuksessa mainitut tavoitteet saavutettiin elinkeinovalvonnassa niukasti.

Aluehallintovirastolle tehtyjen kiinteistönvälitysliikkeiden virheellistä toimintaa koskevien ilmoitusten määrä on pysynyt edellisvuosien korkealla tasolla. Nykyisillä resursseilla välitysliikkeitä koskevien ilmoitusten käsittelylle asetettua yhdeksän kuukauden tavoiteaikaa ei jatkossa pystytä saavuttamaan. Käsittelyaikoja koskevien tavoitteiden saavuttaminen on ollut mahdollista ainoastaan ylijärjestelyin. Jatkossa ylitöihin ei ole enää varaa, joten ratkaisujat tulevat venymään.

Strategiseksi tavoitteeksi talous- ja velkaneuvontatoiminnan osalta on ESAVI:lle vuosille 2010 ja 2011 asetettu talous- ja velkaneuvonnan riittävä saatavuus ja laatu. Talous- ja velkaneuvontapalvelujen laatuarviointi tehdään vuoden 2010 peruspalvelujen arvioinnin yhteydessä.

1.2.7 Sisäinen turvallisuus

Sisäisen turvallisuuden osalta saavutettiin kaikki muut tavoitteet paitsi omatoimisen turvallisuuden alueellisen kehittämissuunnitelman laatiminen, johon sisäasiainministeriö ei antanut tarvittavaa ohjeistusta. Sisäasiainministeriön kanssa sovittiin tulostavoitteen siirtämisestä vuodelle 2011.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto nimesi sisäisen turvallisuuden seurantaryhmän, jossa ovat mukana aluehallintoviraston vastuualueet, nuorisotoimen, kaavoituksen ja liikenneturvallisuuden edustajat alueen ELY-keskuksista sekä lisäksi poliisin, elinkeinoelämän ja kunnan edustaja. Seurantaryhmä kokoontui kolme kertaa. Tärkeimpänä tavoitteena oli tehtävien kartoittaminen ja työsuunnitelman laatiminen lähivuosille.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa erityispainoalueena oli laitosturvallisuus läpäisyperiaatteena kaikissa ohjauksessa, valvontaan ja lupahallintoon liittyvissä tehtävissä.

1.2.8 Varautuminen

Varautumisessa saavutettiin sekä strategisessa että toiminnallisessa tulossopimuksessa sovitut tavoitteet. Keskeisiä tehtäviä olivat viraston valmiussuunnitelman laatiminen (suunnitelma vahvistetaan vuonna 2011), VALHA 2010 -valmiusharjoitukseen osallistuminen, alueellisen valmiustoimikunnan työn käynnistäminen (kokoontunut kaksi kertaa) ja yhteistoiminta-asiakirjojen laadinnan aloittaminen ELY-keskusten ja sotilasläänien kanssa. Lisäksi järjestettiin seitsemän alueellista maanpuolustuskurssia, neljä jatkokurssia sekä kaksi erikoiskurssia.

Niin terveyden- kuin sosiaalihuollossa jatkettiin tiiviisti pandemian seurantaan ja toimeenpanoon liittyvien asioiden hoitamista. Kuntia ja sairaanhoitopiirejä ohjeistettiin sekä seurattiin tiiviisti säännöllisillä webropol- kyselyillä niiden varautumista. Kyselyistä tehtiin yhteenvetoanalyysyjä, joita toimitettiin edelleen sosiaali- ja terveysministeriöön. Vastuualueelta on käyty luennoimassa ja ohjaamassa alueellisilla maanpuolustuskursseilla. Lisäksi on ympäristöterveydenhuoltoyksikön kanssa osallistuttu Loviisa-harjoitukseen sekä Valha-harjoitukseen. Tiivistä yhteistyötä tehtiin myös sosiaali- ja terveydenhuollon Virven valtakunnallisessa uudelleen organisoitumisessa.

Sivistystoimen valmius- ja varautumisasioiden osalta on vuoden 2010 aikana selvitetty kuntien ja koulutuksen järjestäjien valmiussuunnitelmien tilannetta ja raportoitu näistä opetus- ja kulttuuriministeriöön. Valmiusasioissa on tehty tiivistä yhteistyötä toimialueemme elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa. Organisaatiomuutoksen myötä on nimetty uudet sivistystoimen valmius- ja varautumisasiosta vastaavat henkilöt. Valmiussuunnitelmia ollaan päivittämässä virastotasolla myös sivistystoimen osalta.

Päivittäistavarahuollossa on osallistuttu tämän vuoden VALHA-valtionhallinnon valmiusharjoitukseen. Päivittäistavarahuollon oma valmiussuunnitelma päivitettiin. Päivittäistavarahuollon tiimi on antanut lausunnon Työvoima- ja elinkeinoministeriön sekä Huoltovarmuuskeskuksen valmistelusta päivittäistavarahuollon ohjeistuksesta aluehallinnossa.

1.2.9 Kriisijohtaminen

Kriisijohtamiseen liittyviä tulostavoitteita ei täysin saavutettu, koska kriisijohtamismalli ei ole valmis. Laadintaan odoteltiin keskushallinnon kannanottoja. ESAVI:n tilanpäällikkö osallistui sisäasiainministeriön nimittämän tilannekuvatyöryhmän toimintaan. ESAVI:n omaa tilannekeskusta on kehitetty ja koulutettu.

1.2.10 Pelastustoimi

Pelastustoimen osalta saavutettiin tulossopimuksissa sovitut tavoitteet. Keskeiset tehtävät toteutettiin seuraavasti: Pelastustoimen alueiden palvelutasoa valvottiin tekemällä valvontakäynti kahteen pelastuslaitokseen (Kymenlaakso ja Keski-Uusimaa), käsittelemällä viisi kantelua pelastustoitimesta ja osallistumalla vuotuisen peruspalvelujen arviointiin. Palvelutasopäätösten laadintaa valvottiin tarkastamalla seitsemän pelastuslaitoksen palvelutasopäätökset. Itä-Uusimaa ei ole toimittanut palvelutasopäätöstä. Seveso-laitosten ulkoisten pelastussuunnitelmien laadintaa valvottiin kokoamalla tiedot pelastuslaitoksittain. Loviisan ydinvoimalaitosonnettomuusharjoitus järjestettiin keväällä sen siirryttyä sosiaali- ja terveystoimen pandemiotehtävien vuoksi vuodesta 2009. Vuosittainen SAR-lento-onnettomuusharjoitus Helsinki-Vantaan lentoaseman alueella järjestettiin lokakuussa.

1.2.11 Kansainvälinen toiminta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt yhteistyötä Leningrad Oblastin (Venäjä), Kent Countyn (Iso-Britannia) ja Jiangsun maakunnan (Kiina) kanssa. Lisäksi on neuvoteltu yhteistyöstä Pietarin alueen kanssa. Yhteistyöasiakirjoista on neuvoteltu Uudenmaan, Hämeen ja Kaakkois-Suomen Elyjen kanssa ja virastot ovat mukana joko allekirjoittajina tai muutoin em. sopimuksissa.

Pelastustoimessa lähialueyhteistyö Venäjän kanssa hoidettiin edellisenä vuonna laaditun suunnitelman mukaisesti.

Aluehallintovirasto on toiminnallaan pyrkinyt edistämään sosiaali- ja terveysalan ja opetusalan toimijoiden kansainvälisten kumppanuuksien syntymistä ja pyrkinyt luomaan mahdollisuuksia yh-

teisten kehittämistarpeiden tunnistamiseen ja hyvien kehittämishankkeiden identifiointiin. Aluehallintovirasto on solminut Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen (CIMO) kanssa sopimukset alueellisesta tiedottamisesta Comenius- ja Nordplus-ohjelmista opetushenkilöstölle.

Vuoden 2010 aikana kansainvälinen yhteistyö on keskittynyt lähinnä lähialueyhteistyöhön, jota on tehty sekä opetusalan että sosiaali- ja terveydenhuollon sektoreilla Leningradin läänin ja Pietarin kaupungin kanssa. Lisäksi opetusalan yhteistyö on jatkunut Kentin Kreivikunnan kanssa. Opetusalan lähialueyhteistyössä on valmisteltu toimintasuunnitelma vuodelle 2010, jonka puitteissa on järjestetty mm. ammattitaitokilpailuja ja yhteistyötapaamisia kilpailujen järjestämiseksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sektorilla lähialueyhteistyö on ollut aktiivista ja kohdentunut lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön kahden yhteistyöhankkeen toimesta. *Lapsen, nuoren ja terveys -osahankkeen* ensisijaisena aihealueena on terveyden edistäminen. Hankkeen tarkoituksena on laajentaa toimintaa koskemaan myös neuvola- ja kouluterveydenhoitoa. Yhteistyökumppanina on Pietarin kaupungin sosiaalipolitiikan komitea. Hankkeen koordinaattorina toimii Pietarin valtionyliopiston sosiologian laitoksen edustaja. Hankkeen ensimmäisen seminaarin yhteydessä 27.10.2010 allekirjoitettiin Etelä-Suomen aluehallintoviraston ja Pietarin sosiaalipolitiikan komitean välinen yhteistyösopimus vuosille 2010–2012. Leningradin läänin sosiaaliturvakomitean kanssa yhteistyötä tehdään *Turvallinen lapsuus -osahankkeessa*, jonka teemana ovat lasten kaltoinkohtelu ja ennalta ehkäisevä perhetyö. Hankkeen vuosittaiset määräraha-, edistymis- ja talousraportit lähetetään sosiaali- ja terveysministeriön kautta ulkoasianministeriölle.

Ympäristöterveydenhuollon puolesta aluehallintoviraston edustajia on osallistunut EU:n tekemille valvontamissioille ja osaltaan huolehtinut ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon kansainvälisestä yhteistyöstä ja EU-lainsäädännön mukaisten velvoitteiden toimeenpanosta. Yhteistyötä Leningradin läänin kanssa on tehty muun muassa jatkamalla jo yli kymmenen vuotta jatkuneita raivotaudin torjumisen ohjelmaa ja kalatautien torjumisen ohjelmaa.

Ympäristölupavastuualueelta on osallistuttu useisiin sekä EU:n että Pohjoismaiden ministerineuvoston ns. BAT-työryhmiin.

1.2.12 Asiakslähtöisyys ja palvelukanavat

Muutosryhmissä laadittujen palvelukarttojen päivitys- ja täydennystarpeita on kartoitettu mm. kehittämysyksikön aluehallintovirastoihin tekemillä suunnittelukäynneillä. Asiakassegmentoinnin tarkistus on käynnistetty, mm. palvelukarttojen asiakkaiden vertailu aiemmin tehtyyn lääninhallitusten asiakassegmentointiin. Kehittämysyksikkö ja AVlen asiakaspalauteyhdyshenkilöt ovat käynnistäneet asiakaspalautejärjestelmän kehittämistä koskevan tiedon keruun ja suunnittelun. Alustava suunnitelma esiteltiin johtamisen koulutusohjelman päivässä AVlen johtoryhmille. Kehittämysyksikkö on käynnistänyt asiakaslähtöisen toiminnan kehittämissyhteistyön työ- ja elinkeinoministeriön ELY -ryhmän kanssa.

1.2.13 Sähköinen asiointi

Kehittämysyksikkö laati AVlen palvelujen sähköistämissuunnitelman, joka liitettiin osaksi koko VM:n hallinnonalan sähköistämissuunnitelmaa. Sähköistämissuunnitelmaan kirjattiin ne vastuu-

alueiden hankkeet, jotka ovat jo käynnissä (toteutuksessa tai suunnittelussa) sekä ehdotus kehittämispolusta, jonka avulla tulevaisuudessa sähköistä asiointia kehitetään yhteistyössä muiden aluehallinnon toimijoiden kanssa. Sähköistämissuunnitelma esiteltiin (7.6.2010) aluehallintovirastojen tulosohjausryhmälle ja aluehallintovirastoille kehittämissyksikön vierailujen yhteydessä.

Kehittämissyksikkö oli keväällä mukana valmistelemaan SPA-hanketta (Sähköisiä palveluja ja asianhallintaa tukevien järjestelmäratkaisujen kehittäminen aluehallintovirastoissa ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa), joka on aluehallinnon AVI:n ja ELYjen sekä määrättyiltä osin TE-keskusten ja maistraattien yhteinen sähköisten palvelujen hankekokonaisuus. Hankekokonaisuus käynnistyi 17.9.2010 ja kehittämissyksikkö on tiiviisti mukana hankkeessa (hankeryhmässä sekä kahdessa osaprojektissa).

Kehittämissyksikkö esitti valtiovarainministeriön tuottavuusrahoitushankkeeksi välitysvälön palvelukanavan sähköistämishanketta. Hanke on saanut rahoituksen ja se on esitetty toteutettavaksi yhtenä SPA-hankkeen sähköisen asioinnin pilottina.

Sähköisen asioinnin ja toiminnan kehittämisen osalta kehittämissyksikkö on tehnyt yhteistyötä aluehallinnon tietohallinnon sekä muiden aluehallinnon toimijoiden kanssa. Tärkeimpinä asioina on suunniteltu mm. hankkeiden ja hankintojen toteuttamiseen liittyvät roolit ja vastuut, hankesalkun hallinta sekä yhteistyömallin suunnittelu AVI:n tietohallintoyksikön kanssa. Kehittämissyksikkö on lisäksi osallistunut valtakunnallisiin sähköisen asioinnin yhteistyöfoorumeihin ja seminaareihin sekä kokonaisarkkitehtuurin alustavaan suunnitteluun.

Aluehallintovirastojen kehittämissydyshenkilöverkosto on nimetty ja työ käynnistetty. Yhdyshenkilöt olivat mukana AVI:n palvelujen sähköistämissuunnitelman laadinnassa. Kehittämissyksikkö on myös laajasti käynyt keskustelua mm. LSSAVI:n kanssa siitä, millä tavalla uusia virastoista esiin tulevia hankkeita käynnistetään ja viedään eteenpäin. Valtakunnalliset hankkeet on priorisoitu AVI:n palvelujen sähköistämissuunnitelmassa, joten tässä vaiheessa ja tässä taloudellisessa tilassa keskitytään näiden hankkeiden toteuttamiseen.

ESAVI:ssa ei ole vireillä sellaisia sähköisen asioinnin hankkeita, jotka eivät olisi valtakunnallisia ja parhaillaan muiden viranomaisten tai AVI:ien kehittämissyksikön valmistelussa.

1.2.14 Prosessit

Kehittämissyksikkö keräsi keväällä 2010 kaikilta aluehallintovirastoilta tietoa siitä, miten ja missä määrin prosessien kehittämistyötä on tehty aluehallintovirastoja edeltäneissä virastoissa. Kehittämissyksikkö laati koulutussuunnitelman aluehallintovirastojen prosessien kehittämisen tueksi. Koulutuksen kohderyhmänä ovat aluehallintovirastojen esimiehet ja asiantuntijat. Prosessikoulutuksen toteutus jaettiin aihekokonaisuuksien mukaan kolmeen moduuliin, joista ensimmäinen kaksipäiväinen moduuli oli elo- ja syyskuussa samansisältöisenä kolmella paikkakunnalla Helsingissä, Oulussa ja Mikkelissä. Moduuli 1:een osallistui 72 henkilöä. Moduuli 2 järjestettiin 15.11.2010 Helsingissä ja siihen osallistui 51 henkilöä. Koulutuksen käytännön toteutuksesta vastasi HAUS kehittämisskeskus Oy yhteistyössä kehittämissyksikön kanssa. Moduuli 3 toteutetaan 13.4.2011.

Koulutusten yhteydessä on selkeytetty aluehallintovirastoissa käytettäviä prosessikäsitteitä, prosessien kehittämisen tavoitteita ja esitelty luonnos AVI:n osaprosesseiksi. Aluehallintovirastojen

ylijohtajat ovat kokouksessaan päättäneet kehittämissyksikön tekemän ehdotuksen mukaisesti, että ylijohdajat omistavat virastojensa ydinprosessit.

Prosessien hallintaan ja mallintamiseen käytettävän sähköisen työkalun hankinnan suunnittelu käynnistettiin yhteistyössä aluehallinnon eri toimijoiden kanssa (AVI, ELY, TEM, MOK). Vuodelle 2011 sovittiin toimintamalli, jossa virastot hyödyntävät jo olemassa olevia QPR lisenssejä ja ohjelmistoja. Työkalun hankintaan liittyvä vaatimusmäärittely ja kilpailutus toteutetaan vuonna 2011. Kilpailutuksessa huomioidaan jo olemassa olevat prosessien hallintajärjestelmät eri virastoissa. AHTI toimii vastuutahona ja suunnittelussa ovat mukana TEM, AHTI, ELYt, AVlen tietohallintoyksikkö ja kehittämissyksikkö. Työ tullaan jakamaan niin, että ELYt ja TEM määrittelevät järjestelmälle asetettavat johdon työkalun vaatimukset ja kehittämissyksikkö yhdessä AVlen tietohallinnon kanssa määrittelevät prosessien mallintamiseen ja hallintaan liittyvät vaatimukset.

Kesäkuussa kehittämissyksikkö oli mukana suunnittelemassa VM:n tuottavuusohjelmaan Aluehallintovirastojen valtakunnallinen kantelujen ja siihen liittyvien prosessien kehittämishankkeen sisältöä ja organisointia. Hanke käynnistyy lokakuussa 2010. Kehittämissyksikkö on tiiviisti mukana hankkeessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus-, valvonta- ja lupaprosessien päivitys uudessa aluehallintovirastossa aloitettiin, samoin tilastointijärjestelmän kehittäminen.

Prosessien osalta voidaan todeta, että ympäristölupavastuualueilla käsiteltävien asioiden sähköisen käsittelyn suunnittelutyö on käynnissä. Tähän projektiin ovat osallistuneet kaikki ympäristölupavastuualueet.

Viraston yhteisten hallintopalvelujen prosessien kehittämisen suunnittelu on käynnistynyt. Tavoitteena on vuonna 2011 hankkia vastuualueilta palautetta (asiakaskysely) ja käynnistää sen perusteella kriittisimpien henkilöstöhallinto- ja asiakaspalveluprosessien kehittäminen.

1.2.15 Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan yhteyshenkilöksi on nimetty talouspäällikkö Pasi Katajisto. Sisäisen tarkastuksen työjärjestys on allekirjoitettu. Lounais-suomen aluehallintoviraston sisäisen tarkastuksen kanssa on solmittu palvelusopimus.

Sisäisen valvonnan kehittäminen on pääasiassa kohdentunut useiden eri järjestelmien käyttöoikeuksien ja valtuustasojen määrittelyyn. Raportoinnin on kehitetty ja se jatkuu edelleen. Talous- ja henkilöstöhallinnon ohjeita on annettu runsaasti.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston sisäinen tarkastus toteutti tutustumis- ja tarkastuskäynnin toukokuussa 2010. Tarkastuksen yhteydessä esiin nousseet asiat on käsitelty virastossa.

1.2.16 Viestintä

ESAVIn viestintä

Etelä-Suomen aluehallintoviraston viestinnän painopisteinä ovat olleet aktiivinen viestintä uuden viraston toiminnasta ja palveluista sekä viestinnän organisoituminen ja viestintäpalveluiden kehittäminen. AVlen yhteistä visuaalista ilmettä säätelevää graafista ohjeistoa on sovellettu linjausten mukaisesti. Uuden viraston painotuotteet ja esittelymateriaalit ovat valmistuneet. www.avi.fi –kuoriratkaisu on käytössä. Palveluun on koottu uuden viraston esittelyaineistoa.

Uuden viraston tunnetuksi tekeminen on onnistunut hyvin. Tavoite on saavutettu sidosryhmä- ja mediaviestinnällä, verkkosivujen avulla sekä esittelymateriaalia jakamalla.

Henkilöstön tiedonsaanti on varmistettu tehostetulla ja ennakoivalla viestinnällä. Keskeisinä välineitä ovat Eevi-intranet ja sähköpostiviestintä, henkilöstöinfot ja –tilaisuudet, sisäiset kokoukset, esimiestyö sekä yhteinen esittelymateriaali.

Aluehallintovirastojen viestinnän kehittämisryhmän työhön on osallistuttu alkuvuodesta ja linjauksia on toteutettu.

AVlen viestinnän kehittämistehtävät

Julkaisutoiminnan yhdenmukaistaminen, graafisen ohjeistuksen ja visuaalisen ilmeen yhtenäistäminen sekä mediaseurantapalvelun kartoittaminen on tehty viestinnän koottujen tehtävien toimienpidesuunnitelman mukaisesti. Viestinnän valtakunnalliset kehittämistehtävät eivät edenneet vuoden 2010 jälkimmäisellä puoliskolla, koska viestintävastaavan kehittämisspäällikön virkaa ei täytetty. Mm. viestintästrategian laatiminen siirtyi vuodelle 2011.

Kehittämysyksikkö on tehnyt alustavaa kartoitustyötä julkaisujärjestelmän osalta ja ollut mukana valmistelemissa sähköisten palvelujen hankekokonaisuutta (Sähköisiä palveluja ja asianhallintaa tukevien järjestelmäratkaisujen kehittäminen aluehallintovirastoissa ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa), johon ko. hanke liitetään osaprojektina.

1.2.17 Erikoistumistehtäviä koskevat tavoitteet

Taloushallinto

Raportointia on kehitetty aluehallintovirastojen ja ministeriöiden tarpeisiin. Kehitystyön tuloksena ministeriöiden, aluehallintovirastojen sekä vastuualueiden raportointi toimii kattavasti. Raportoinnin toimivuutta seurataan kehittämistarpeiden tunnistamiseksi sekä menettelyiden ja raportointiprosessien tuotteistamiseksi. Kehittämistoiveisiin on vastattu viiveettä.

M2-matkanhallintajärjestelmä otettiin käyttöön tammikuun alussa 2010. Uusi Hansel - yhteistyökumppanuuden mukainen matkatoimisto otettiin käyttöön. Aluehallintovirastojen matkustusohjetta tuli laajan valmistelun jälkeen voimaan 20.1.2011. Uutena toimintena on otettu käyttöön matkatili ja VR –kortit. Uusien elementtien myötä matkahallintaa on kehitetty valtion matkustusstrategian suuntaan.

Työajanseuranta on otettu käyttöön lokakuun alusta. Työsuojelun vastuualueilla seuranta käynnistyi marraskuun alusta.

Aluehallintovirastojen maksuista annettua valtioneuvoston asetusta on päivitetty yhdessä VM:n kanssa. Maksuasetuksen muutos tuli voimaan 1.12.2010. Uusina suoritteina maksupäätökseen tuli luotonantajien rekisteröintimaksu ja valvonnan vuosimaksu.

Valtiovarainministeriön kanssa on pidetty tiivistä neuvotteluyhteyttä talousarvioasioissa.

Yhteispalvelun kehittäminen

Kehittämisyksikkö on osallistunut VM:n järjestämiin yhteispalveluseminaareihin, joissa on tarkennettu ja määritelty maakunnan liittojen, aluehallintovirastojen ja kehittämisyksikön tehtäviä yhteispalvelun edistämiseksi ja kehittämisessä.

Kehittämisyksikkö on laatinut vuotta 2009 koskevan valtakunnallisen arviointiraportin yhteispalvelusta osana peruspalvelujen arviointia. Kehittämisyksikkö on päivittänyt vuoden 2010 peruspalvelujen arviointia varten tiedot verotoimistojen, työ- ja elinkeinotoimistojen, Kelan, poliisin ja maistraatin palveluja tarjoavista toimipaikoista, niiden sijainnista ja toimipisteiden muutoksista koko maan osalta. Kehittämisyksikkö on tehnyt laajan yhteispalvelua koskevan webropol -kyselyn yhteispalvelun tietokannan sisällön rakenteen ja tietojen oikeellisuuden ja ajantasaisuuden parantamiseksi. Tietokanta tulee toimimaan vuonna 2011 perustettavan lakisääteisen sopimusrekisterin pohjana.

Kehittämisyksikkö on käynnistänyt neuvottelut yhteispalvelupisteiden käytössä olevan apudiaarin ylläpidon siirtämiseksi väestörekisterikeskukselta AHTI -yksikköön. Yhteispalvelun sähköisen sopimusrekisterin ja tietokannan suunnitteluprosessi on käynnistetty.

Aluehallintovirastojen resurssiselvitys

Aluehallintovirastojen resurssiselvitystyöryhmän raportti valmistui 30.6.2010, selvityksen laatimisen päävastuu oli aluehallintovirastojen toiminnan kehittämisyksiköllä yhdessä Etelä-Suomen aluehallintoviraston hallintopalvelujen vastuuyksikön kanssa. Kehittämisyksikön päällikkö toimi resurssiselvitystyöryhmän varapuheenjohtajana ja vastasi selvityksen kirjoittamisesta.

Aluehallintovirastojen valtakunnallinen kantelujen ja siihen liittyvien prosessien kehittämishanke

Aluehallintovirastojen valtakunnallinen kantelujen ja siihen liittyvien prosessien kehittämishanke käynnistyi lokakuussa hankesuunnitelman mukaisesti. Hanke jakaantuu kolmeen osaprojektiin, joita ovat;

1. käsiteltävien kantelujen määrään vaikuttavat toimenpiteet
2. kantelujen käsittelyprosessin kehittäminen
3. kantelujen käsittelyn organisointi

Kehittämisyksikkö on tiiviisti mukana hankkeessa. Sähköisestä asioinnista vastaava kehittämispäällikkö toimii hankkeen ohjausryhmän sihteerinä ja on jäsenenä osaprojekti 2:ssa. Laadun arvioinnista ja asiakaspalautejärjestelmän kehittämisestä vastaava kehittämispäällikkö toimii osaprojekti 3. vastuuhenkilönä ja on hankkeen ohjausryhmän jäsen. Prosessien kehittämisestä vastaava kehittämispäällikkö toimii osaprojekti 2. vastuuhenkilönä.

Väestönsuojan vapautushakemukset

Pelastustoimen ja varautumisen vastuualue teki 45 väestönsuojapäätöstä.

Hengenpelastusmitalilautakunnan sihteeritehtävät

Hengenpelastusmitaliesityksiä oli käsittelyssä 52 hengenpelastusmitalilautakunnan kokousta varten.

1.2.18 Johtamisen ja henkilöstön kehittäminen

Etelä-Suomen aluehallintoviraston alkuvuosi käynnistyi uuden viraston toiminnan suunnittelulla ja ohjeistuksella. Alkuvuodesta otettiin käyttöön kaksi uutta, koko henkilöstöä koskevaa tietojärjestelmää (M2, ESS) sekä kehitettiin uusia toimintatapoja. Järjestelmien käyttöönoton tueksi järjestettiin henkilöstölle koulutusta ja toimintatapojen osalta info-tilaisuuksia. Koko henkilöstölle järjestettiin kolme samansisältöistä info/keskustelutilaisuutta eri paikkakunnilla ja lisäksi vastuualueet järjestivät omia infotilaisuuksiaan. Talous- ja henkilöstöpalvelujen osalta järjestettiin myös vastuualueiden yhdyshenkilöille suunnattuja keskustelu/koulutustilaisuuksia yhteisten toimintatapojen kehittämiseksi. Keväällä otettiin käyttöön viraston yhteinen kehityskeskustelulomake, jonka pohjalta turvattiin keskusteluiden yhdenmukaisuus eri vastuualueilla. Lisäksi KAIKU- projektirahoituksen turvin järjestettiin esimiesvalmennustilaisuuksia kahdesta eri aihepiiristä syksyn 2010 aikana. Palkkausjärjestelmän käyttöönottoon liittyvät alustavat suoritusarvioinnit toteutettiin loka-kuussa ja varsinaiset suoritusarviointikeskustelut toteutettiin marras-joulukuun vaihteessa. Tehtävien vaativuusryhmittely saatiin pääosin toteutettua vuoden loppuun mennessä. Viraston varhaisen välittämisen ja sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valmistuivat vuoden vaihteessa. Työsuojelun toimintaohjelman laatiminen aloitettiin marraskuussa 2010.

Aluehallintouudistuksen myötä peruspalvelut, oikeusturva ja luvat –vastuualueelle koottiin tehtäviä entisen lääninhallituksen eri osastoilta. Moninaisen tehtäväkentän ja erilaisten tehtävien yhteensovittaminen ja organisoiminen on ollut haasteellista. Vastuualue on jakautunut valtioneuvoston aluehallintovirastoille antaman mallin mukaisesti neljään yksikköön; oikeusturva- ja elinkeinovalvontayksikkö, rahoitus-, arviointi- ja opetusyksikkö, sosiaali- ja terveydenhuoltoyksikkö sekä ympäristöterveydenhuoltoyksikkö. Yksiköiden johdossa toimivat yksikön päälliköt.

Yksiköiden nimet kuvaavat näiden tehtäviä hyvin, sosiaali- ja terveydenhuoltoyksikössä hoidetaan pääasiassa sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvonta-asioita, ympäristöterveydenhuoltoyksikössä ympäristöterveydenhuoltoon liittyviä valvonta-asioita. Rahoitus-, arviointi ja opetusyksikköön on keskitetty kaikki vastuualueen valtioneuvoston, -avustus ja -korvausasiat, peruspalvelujen arviointiin liittyvät tehtävät sekä opetustoimen tehtävät. Oikeusturva- ja elinkeinovalvontayksikössä hoidetaan muun muassa kantelut, alkoholihallinnon, kilpailu- ja kuluttajahallinnon tehtäviä sekä elinkeinoelämää koskevia yhteisöoikeudellisia asioita.

Yksiköt on organisoitu keräämällä asiakokonaisuudet substanssiperusteisiin tulosryhmiin. Tästä poiketen ympäristöterveydenhuollon yksikkö sekä rahoitus-, arviointi- ja opetusyksikkö hyödyntävät tiimiorganisoitumisen mallia. Kanteluiden ratkaisut on keskitetty Oikeusturva- ja elinkeinovalvontayksikköön, kanteluiden valmistelu ja esittely on jakautunut yksiköissä ja edelleen tulosryhmissä tehtäväksi. Lupapäätökset esitellään ja ratkaistaan eri yksiköissä ja niiden substanssitulosryhmissä aihealueensa mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö nimitti vastuualueen johtajan syksyllä 2009, yksiköiden päälliköt ja substanssipohjaisten tulosryhmien sekä tiimien vetäjät nimettiin alkuvuoden 2010 aikana.

1.2.19 Työsuojelun valvonta

Johdon katsaus

Vuoden vaihteessa 2009/2010 työsuojelupiirit lakkasivat itsenäisenä virastona ja niiden toiminta siirtyi aluehallintomuutoksen myötä osaksi aluehallintovirastoa itsenäisiksi työsuojelun vastuualueiksi. ESAVI:n työsuojelun vastuualue muodostui seuraavista maakunnista: Uusimaa, Itä-Uusimaa, Kanta-Häme, Kymenlaakso ja Etelä-Karjala. Vastuualueella on noin 120 000 työpaikkaa, 1,1 milj. työllistä ja vastuualueen henkilökuntavahvuus on keskimäärin 170.

Vuosi 2010 oli STM:n tulosohtajan runkosopimuskauden 2008–2011 kolmas toimintavuosi. Toimintavuonna tehtiin hyvää tulosta tulossopimuksen kaikilla osa-alueilla ja vietiin läpi edellä kuvattu mittava toiminnan uudelleen organisoituminen.

Valvonta keskittyi keskeisille tulostavoitealueille: työn ja työolojen aiheuttama haitallinen kuormitus, työtapaturmat, työelämän keskeiset pelisäännöt ja kemia. Työelämän terveellisuuden ja turvallisuuden valvontaan eli turvallisuuden johtamiseen meni viranomaisaloitteisesta valvonnasta 54 % ja työelämän pelisääntöjen valvontaan suuntautui 40 % resursseista. Turvallisuuden hallintaan on toimivat käytännöt keskimäärin 70 %:lla tarkastetuista kohteista. Tilanne vaihtelee kuitenkin eri toimialoilla ja eri asioissa kuten tulosanalyysistä näkyy. Työtapaturmien torjunnassa jatkettiin syksyllä 2009 käyttöön otettua uutta innovaatiota; sähköinen valvontakysely (webropol). Sattuneiden vakavien työtapaturmien jälkivalvonnassa lähetetään työpaikoille valvontakysely, jossa pyritään selvittämään mitä toimenpiteitä työpaikalla on toteutettu tapaturman johdosta. Webropol-kyselyllä pyritään vaikuttamaan myös rakennuttajan, erityisesti turvallisuuskoordinaattorin velvollisuuksien noudattamiseen. Webropol-kyselystä saatujen hyvien kokemusten myötä ao. menetelmää ollaan hyödyntämässä valvonnassa laajemminkin esim. valvonnan suuntaamisen välineenä.

Harmaan talouden torjunnassa ESAVI:n työsuojelun vastuualueella on merkittävä valtakunnallinen rooli. Erityisesti tilaajavastuulain ja ulkomaalaislain valvonnassa on tehty harmaan talouden torjuntaan liittyviä valvontatoimenpiteitä, jotka on suunnattu erityisesti rakennus- ja ravitsemusaloille. Harmaan talouden torjunnassa on toimittu aktiivisesti mm. rakennusalan keskeisten toimijoiden ja eri viranomaisten kanssa. Valvonnassa on todettu, että tilaajavastuulain noudattamisessa ja ulkomaalaisten työntekijöiden työehtojen vähimmäisvaatimuksissa on edelleen paljon puutteita. Näiden asioiden valvonnassa on merkittäviä ongelmia johtuen lainsäädännössä olevista puutteista. Lainsäädännön puutteita käytetään valittavan usein hyödyksi ja tilaajat voivat käyttää sellaisia toimijoita sopimuskumppaneinaan, jotka eivät hoida yhteiskuntavelvoitteitaan.

Vuonna 2010 tehtiin 6900 viranomaisaloitteista tarkastusta eli keskimäärin 84 tarkastusta / htv viranomaisaloitteiseen valvontaan käytettävissä olleista resursseista. Tulosta voidaan pitää hyvänä, koska samanaikaisesti pelkästään tarkastustoiminnasta jouduttiin luovuttamaan resursseja yli 3 htv aluehallintoviraston yleisiin luottamus- ja yhteistyötehtäviin sekä noin 1 htv ministeriön osoittamiin asiantuntijatehtäviin kuten esim. uuden valvonnan tietojärjestelmän kehitystyöhön. Lisäksi on huomattava 7 htv:n resurssivajaus. Rekrytointeja ei voitu tehdä, koska johto oli sidottu aluehallintouudistuksen aiheuttamiin tehtäviin.

Asiakasaloitteinen (ns. työsuhteisiin ja työolosuhteisiin liittyvät kysymykset) suhteellinen määrä vuonna 2010 on laskenut 30 000 yhteydenottoon (v. 2009 vastaava luku oli 35 000). Vastuualue on arvioinut asiakkailta saadun palautteen perusteella, että viranomaisen tavoitettavuus on heiken-

tynyt. Valtionhallinnon puhelinvälitystoimintaa alettiin hoitaa laaja-alaisesti Hallinnon tietotekniikkakeskus HALTIKin alaisuudessa vuoden vaihteesta. ESAVI:n työsuojelun vastuualue siirtyi HALTIKin alaisuuteen 1.7.2010 alkaen. Vastuualueen asiakasaloitteinen toiminta tapahtuu pääasiassa puhelinneuvontana asiakkaille. HALTIKin alaisuuteen siirtymisen jälkeen asiakasaloitteisessa toiminnassa on esiintynyt jatkuvasti merkittäviä häiriöitä, joista on tullut myös asiakaspalautetta. Häiriöistä on kerätty päivä- ja tuntikohtaista seuranta ja asiasta on neuvoteltu HALTIKin edustajien kanssa. Puhelinvälitystoimintaa ei ole saatu laadullisesti tyydyttävälle tasolle.

Vastuualue varautui aluehallintouudistuksen muutoksen johtamiseen erillisellä STM:n koordinoimalla TSAVIKE-hankkeella. Hanke toteutetaan vuosina 2010 - 2011. Hankkeen tavoitteena on aluehallintouudistuksen hallittu toteuttaminen tuottavuuden ja valvonnan vaikuttavuuden kannalta. Hanke kytkeytyy henkilöstön työhyvinvointiin; organisaation toiminta ja johtaminen luovat edellytykset mielekkäälle työn tekemiselle. Vastuualue on hyödyntänyt alku-kyselyä ja VM-baron ja vuoden 2010 kehittämistoimintansa tuloksia paikantaessaan vuoden 2011 kehittämistyötä. Kehittämistyötä jatketaan mm. vastuualueen organisoimisessa, johtamisessa ja valvonnan vaikuttavuuden edistämässä. Vuoden 2010 aikana Hallintopalvelut vastuuyksikön kanssa on pyritty hakemaan synergiaa tavanomaisissa virastopalveluissa, mutta tarvittavaa hyötyä ei ainakaan toistaiseksi ole saavutettu. Ao. asian selvittämistä jatketaan vuonna 2011.

Vastuualueen johto arvioi, että muutosjohtaminen onnistui sekä koko vastuualueella että tiimeissä varsin hyvin. Käytävissä olleet resurssit huomioiden tuloksellisuus oli hyvä. Tämä kertoo paitsi toiminnan hyvästä suunnittelujärjestelmästä niin myös tiimien kyvystä kehittää ja ottaa käyttöön tehokkaita valvontastrategioita. Lisäksi se kertoo myös henkilöstön osaamisesta ja sitoutumisesta asetettuihin tavoitteisiin ja muutokseen. Henkilöstön osaamisesta kertoo myös se, että ministeriö kutsui vuoden aikana mm. tilaajavastuulain, ulkomaalaislain, rakennusalan ja kemianalan tarkastajia sekä psykososiaalisen työympäristön asiantuntijoita merkittävällä resurssilla valtakunnallisten ja kansainvälisten tehtävien hoitoon. Henkilöstön keski-ikä on 50 vuotta ja seuraavien vuosien aikana aina vuoteen 2015 mennessä 25 % henkilöstöstä saavuttaa eläkeiän. Tämä on merkittävä kehittämishaaste vastuualueelle. Haasteeseen varaudutaan huolellisesti tehdyllä ja jatkuvasti päivittyvällä henkilöstösuunnitelmalla.

Tulosopimuksen toteutumisen arviointi ja raportointi

Tulosopimuksen budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan toimintakertomuksessa. Toimintakertomuksessa arvioidaan tavoitteiden toteutumista määriteltyjen arviointikriteerien perusteella sekä esitetään toimintakertomuksessa vaadittavat tiedot. Työsuojelun vastuualue toimittaa vuoden 2010 osavuosisraportin sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosastolle tulosopimuksen sisällöllisestä toteutumisesta erikseen sovittavalla tavalla. Puolivuotisraportoinnin tietoja käytetään hyväksi asetettaessa tulostavoitteita vuodelle 2011.

Tulosopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön toimintakertomuskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa, muussa tulosarvioinnissa sekä osapuolten kesken niin sopiessa myös sopimuskauden aikana.

Runkosopimuskauden kokonaisarviointi käynnistetään tarvittaessa vuoden 2011 lopulla ministeriön ja vastuualueiden keskenään sopimalla tavalla.

Tulosanalyysi ja johtopäätökset

Tulosopimuksen tavoitteet ovat toteutuneet hyvin ja paikoin tavoitteet oli ylitetty merkittävästi. Uuden vastuualueen organisoituminen, rakenteiden luominen ja uuteen yhteiseen toimintatapaan oppiminen on vienyt resursseja, mutta uuden vastuualueen rakentaminen on edennyt hyvin. On osoittautunut, että käyttöön otetut toimintatavat ovat vastanneet erittäin hyvin tulosohjauksen vaatimuksia. Tavoitteet ovat toteutuneet, vaikka vastuualueen perustehtävään suunnitellusta tarkastajaresurssista meni aluehallintoviraston yhteisiin luottamus- ja yhteistoimintatyöhön seurannan mukaan yli 3 htv.

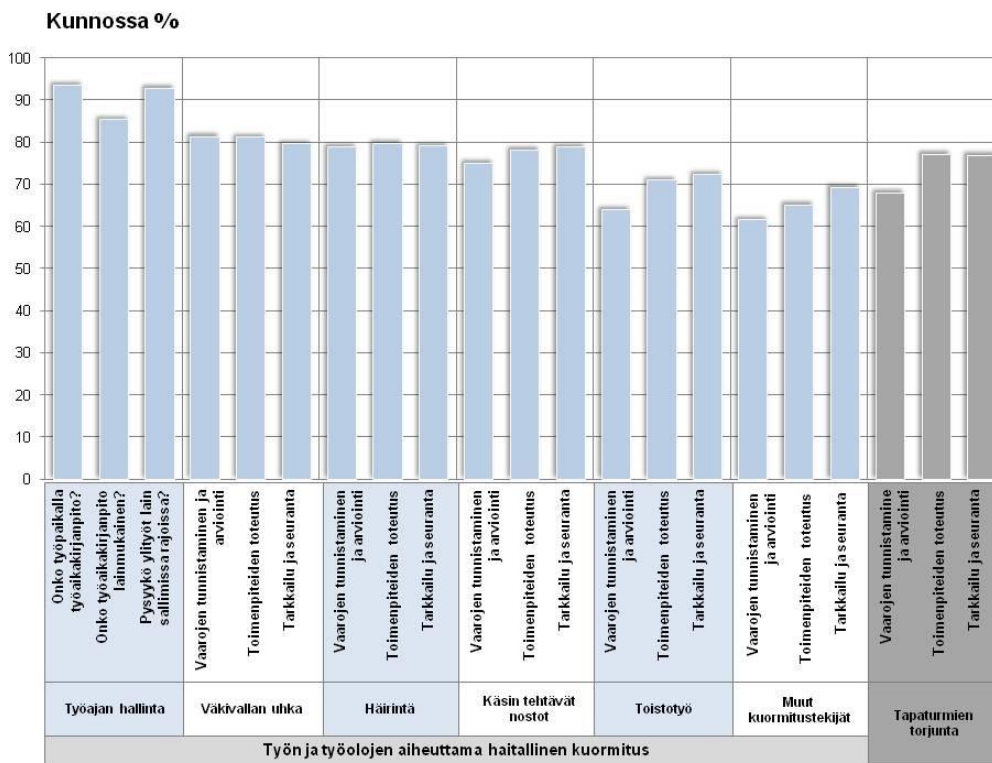
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Valvontaa suunnattiin keskeisille tulostavoitealueille: työn ja työolojen aiheuttama haitallinen kuormitus, työtapaturmat, työelämän keskeiset pelisäännöt ja kemia. Vastuualueella on kerätty strategista tietoa hallintajärjestelmien kunnossa olosta viimeisen kymmenen vuoden aikana. Turvallisuuden hallinta on selvästi parantunut isolla osalla työpaikoista. Vuonna 2010 tarkastetuista kohteista oli reilulla 70 % toimivat käytännöt turvallisuuden johtamiseen, mutta tilanne vaihtelee kuitenkin paljon eri toimialoilla ja eri asioissa aina 25 % - 90 %:iin.

Työn ja työolojen aiheuttaman haitallisen kuormituksen tavoitealueen valvonnassa painottui hallintajärjestelmien valvonta ja toimivien käytäntöjen varmistaminen olosuhdevalvonnalla. Valvonnan suuntaaminen keskittyi tulosopimuksessa sovituille toimialoille, valvontaa tehtiin noin 2000 tarkastuksella. Toimivia järjestelmiä valvottiin asiakasväkivallan uhan, haitallisen häirinnän ja epäasiallisen kohtelun, käsin tehtävien nostojen ja siirtojen osalta sekä toistotyössä. Lisäksi valvottiin toimivia käytäntöjä muiden kuormitustekijöiden osalta. Turvallisuuden hallinnan arvioinnissa käytettiin osalla tarkastuksista Halmeri-mittaria ja työolojen arvioinnissa Valmeri-kyselyä. Toimivat järjestelmät olivat valvotuissa kohteissa keskimäärin kunnossa: asiakasväkivallan uhka 76 %:ssa ja häirinnässä ja epäasiallisessa kohtelussa 80 %:ssa. Käsin tehtävissä nostoissa vastaava keskiarvo on 75 % ja toistotyössä 60 %. Toimialojen kesken on merkittävää vaihtelua. Muuta haitallista kuormitusta valvottiin lisäksi noin 1000 tarkastuksella ja toimivat käytännöt kuormituksen hallinnassa vaihtelivat julkishallinnon reilusta 70 % aina sosiaali- ja terveysalan 25 %:iin.

Työtapaturmien tulostavoitteiden valvonta on kohdistunut sekä hallintajärjestelmiin että työoloihin. Valvontaa tehtiin kaikkiaan 3540 tarkastuksella ja toimivien turvallisuuskäytäntöjen osuus toimialoittain vaihteli huomattavasti metalliteollisuuden 44 %:sta rakentamisen 84 %:iin. Työolojen arviointiin on käytetty työolomittareita ja työolomittareiden avulla on osassa tarkastuksista mm. rakennusalaalla tehty johtopäätöksiä hallintajärjestelmien toimivuudesta.

Kuva 1. Toimivat järjestelmät turvallisuuden hallinnassa

Työolomittareiden käytöstä on tullut vakiintunut osa valvontaa turvallisuuden toimintajärjestelmien ja työolojen arvioinnin osalta. Psykososiaalisen työympäristön arvioinnissa on Valmeri-kysely osoittautunut oivalliseksi apuvälineeksi. Valvonnan vaikuttavuutta voidaan myös todennettavasti arvioida mittareiden avulla

Kemikaaliriskien valvontaa toteutettiin 1100 (tavoite 650) tarkastuksella. Teollisuuden toimialoilla reilusti yli puolella tarkastetuista työpaikoista (80 %) oli tehty kemikaaliluettelot työpaikalla käytävistä kemikaaleista. Ajan tasalla olevat käyttöturvallisuustiedotteet löytyivät myös suurimmalta osalta työpaikkoja (91 %). Vaarojen selvittäminen ja arviointi oli kunnossa 56 % tarkastetuista valvontakohteista. Metalliteollisuudessa valvottiin kemikaaliluettelon ja käyttöturvallisuustiedotteiden asianmukaisuutta. Tarkastettuja kohteita oli 236 ja kemikaalitiedot olivat kunnossa 79 %:ssa. Ympäristöhuollon työpaikoilla valvontaa tehtiin 29 kohteessa. Kunnossa olleita kohteita oli 45 %.

Työelämän pelisääntöjen valvonta:

- Ulkomaalaislain velvoitteita valvottiin 461 tarkastuksella ja näistä tarkastuksista puolet tehtiin vihjetiedon perusteella. Ulkomaalaistarkastajat ovat osallistuneet rakennusalan harmaan talouden torjuntahankkeeseen, Ulkomaalaisten työntekijöiden työsuhteiden vähimmäisehtojen toteutumista on tarkastettu myös toimialatiimien tarkastuksissa niin, että asia on ollut esillä yhteensä 984 tarkastuksella.
- Tilaajavastuulain tarkastajat tekivät 872 tarkastusta. Tarkastusten seurauksena käynnistettiin laiminlyöntiprosessi 139 sopimuksen osalta, joista vuoden 2010 aikana 53 tilaajalle annettiin laiminlyöntimaksupäätöksiä, joiden yhteismäärä 283 000 € (tilanne tammikuussa 2011). Tilaajavastuutarkastajat ovat osallistuneet rakennusalan harmaan talouden torjuntahankkeeseen.
- Logistiikkatiimin kuljetusalan tarkastajat tarkastivat 81300 kuljettajatyöpäivää, joista 45843 kuljettajatyöpäivän osalta on yksilöityä tietoa puutteista.

- Määräaikaisten työsopimusten valvonta toteutettiin suunnitelman mukaisesti julkishallinnossa (70), sosiaali- ja terveysalalla (228) sekä koulutuksessa (152). Kokonaisuutena asia oli kunnossa tarkastetuilla toimialoilla.
- Työaikalakia kaikissa niissä viranomaisaloitteisissa tarkastuksissa, joissa se oli tarkoituksenmukaista. TAL-tarkastuksia tehtiin 1682 kappaletta tavoitteen ollessa 850. Työajan hallinta oli kunnossa noin 85 %:ssa tarkastetuissa kohteissa.

Toiminnallinen tuloksellisuus

Viranomaisaloitteiseen valvontaan on käytetty 63 % resursseista, joista 94 % on suunnattu strategisiin tavoitteisiin. Hallinto- ja tukitoimiin käytettiin 15 % resursseista. Asiakasaloitteiseen valvontaan käytettiin 22 % resursseista.

Viranomaisaloitteisia tarkastuksia tehtiin 2010 yhteensä 6884. Tulostavoite 7100 tarkastusta alittui 216 tarkastuksella. Viranomaisvalvontaan käytettiin 82 henkilötyövuotta eli keskimäärin tehtiin 84 tarkastusta/kokonainen henkilötyövuosi. Tulosta voidaan pitää hyvänä, koska 2010 vuosi oli muutosten ja uusien toimintatapojen oppimisvuosi.

Tavoite voidaan katsoa saavutetun, koska vastuualueen valvonnan resursseista on merkittävä osa jouduttu käyttämään muihin tehtäviin. Merkittävimpinä tehtävinä voidaan mainita aluehallintoviraston yhteisten tehtävien hoitaminen (yli 3 tarkastaja htv), Valtimo-projektin vastuulliset tehtävät (mittari osaprojekti 2 htkk) sekä muut hallinnon yhteiset tehtävät (0,5 htv). Lisäksi on huomioitava, että 3 tarkastajaa on ollut poissa käytännössä koko vuoden (merenkulku, metalli, kuljetus). Työsuojelun vastuualue ei kyennyt vuoden 2010 aikana rekrytoimaan uusia tarkastajia suunnitellulla tavalla, koska ison vastuualueen muutos vei johdon resursseja muutoksen hallintaan.

Asiakasaloitteiden määrä oli toimintavuonna 30 000. Asiakasaloitteiden määrä laski suhteellisesti edelliseen vuoteen. Ilmeisesti viranomaisen tavoitettavuus heikentyi muutosvuonna. Toimintaa vaikeutti myös merkittävästi siirtyminen yhteiseen puhelinvälitysjärjestelmään 1.7.2010 alkaen, häiriöt puheluiden välittämisessä muuttuivat arkipäiväksi ja perustehtävä häiriintyi merkittävästi.

Yllä mainituista haasteista huolimatta tuloksellisuuden hyvä taso ja edistyminen kertoo paitsi toimivasta suunnittelujärjestelmästä, tiimien kyvystä kehittää ja ottaa käyttöön tehokkaita valvontastrategioita sekä henkilöstön osaamisesta ja sitoutumisesta asetettuihin tavoitteisiin. Muutosjohtaminen on onnistunut koko vastuualueen että tiimitasolla.

Tuotokset ja laadunhallinta

Vuonna 2010 haasteena oli mahdollisimman häiriötön perustehtävän tekeminen ja samalla toiminnan kehittäminen. Vastuualue keskittyi yhtenäisen toimintatavan omaksumiseen sekä asiakirjojen tasalaatuisuuteen. Yhtenäistä toimintatapaa edistettiin mm. tapaturma-, työhyvinvointi- sekä työsuohdeverkostojen yhteisissä seminaareissa. Esimiehet ovat seuranneet systemaattisesti asiakirjojen laatua ja havaitut poikkeamat on otettu käsittelyyn.

Sidosryhmäyhteistyö on ollut vuonna 2010 osa vastuualueen ja tiimien valvontastrategiaa. Haasteena on ollut tehdä uusi vastuualue ja sen muuttunut toimintaympäristö tunnetuksi. Vastuualueella järjestettiin 12 tilaisuutta keskeisille sidosryhmille. Uuden vastuualueen työsuojelulautakunta

kokoontui neljä kertaa, tavoitteena oli löytää lautakunnalle tarkoituksenmukainen työskentelymalli ja tutustua vastuualueen toimintaympäristöön, tiimeihin ja rakentaa uutta toimintatapaa.

Vastuualue pyrki osaltaan rakentamaan ja toimivaan yhteistyöhön aluehallintovirastossa. Tavanomaisten virastopalveluiden synergian löytämisessä ja häiriöiden poistamisessa tehtiin kovasti työtä.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Vuoden 2010 aikana aloitettiin STM:n koordinoima TSAVIKE-hanke, jonka tavoitteena on viedä muutos läpi tuottavasti ja henkilöstön hyvinvoinnista huolehtien. Vastuualueella tutkittiin ao. hankkeessa toiminnan häiriöitä, pyrittiin puuttumaan niihin osana arkityötä. Vastuualueen esimiehet osallistuivat aluehallintoviraston Kaiku-kehittämishankkeen esimieskoulutuksiin.

Vuoden 2010 aikana toteutettiin alku-kysely sekä VM-baro, jotka käsiteltiin henkilöstöedustajien kanssa. Kehittämiskohteet paikannettiin ja vuodeksi 2011 on asetettu kehittämistehtävät seuraaville osa-alueille; vastuualueen organisointi, johtaminen ja valvonnan vaikuttavuus.

Uuden palkkausjärjestelmän kehittämiseen on jouduttu käyttämään huomattavan paljon resursseja. Lisäksi keskeneräiseen palkkausjärjestelmään liittyvät Palkkavaaka-keskustelut koettiin sekä henkilökunnan että johdon osalta kuormittaviksi ja niiden aikataulutusta aiheutti häiriöitä perustehävän suorittamiseen.

1.3. Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnallisen tehokkuuden kuvaaminen on jaettu maksuttoman ja maksullisen toiminnan tehokkuuden kuvaamiseen. Maksuttomasta toiminnasta esitetään toiminnoittain työajankäyttö ja kustannustiedot. Tuottavuustiedot esitetään aluehallintovirastojen seurattavien suoritteiden yhteenvetolomakkeella. Kustannuslaskenta on toteutettu vastuualueiden kustannusten laskentaan perustuvana laskentana, jossa kustannuksina on huomioitu kaikki aluehallintovirastojen toiminnasta aiheutuneet kustannukset määrärahan lähteestä riippumatta. Kertomusvuonna kustannuslaskenta on toteutettu kaikissa aluehallintovirastoissa yhtenäisellä, vertailukelpoisella menetelmällä.

	Työaika, htv	Osuus kokonais-työajasta	Kustannukset	Osuus kokonaiskustannuksista
Valvonta- ja tarkastustehtävät	20,5	28,2 %	8 799 839	35,6 %
Oikeusturvatehtävät	4,4	6,0 %	1 490 729	6,0 %
Varautumistehtävät	0,9	1,2 %	396 300	1,6 %
Ohjaus- ja neuvontatehtävät	0,8	1,2 %	293 900	1,2 %
Asiantuntijayhteistyö ja lausunnot	2,2	3,0 %	794 107	3,2 %
Koulutuksen järjestäminen	1,5	2,1 %	564 770	2,3 %
Valtionosuudet ja -avustukset	0,5	0,6 %	155 751	0,6 %

1.3.1 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA 2010

JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET	
TUOTOT	
Toiminnan tuotot	3 234 677
KUSTANNUKSET	
Erilliskustannukset	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	22 891
Henkilöstökustannukset	4 106 392
Vuokrat	19 427
Palvelujen ostot	221 913
Muut kulut	68 096
Yhteensä	4 438 720
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-1 204 043
Osuus yhteiskustannuksista	
Tukitoiminnot	501 024
Poistot	12 540
Korot	347
Muut yhteiskustannukset	96 357
Yhteensä	610 267
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	5 048 987
YLIJÄÄMÄ(+)/ ALIJÄÄMÄ (-)	-1 814 310
KUSTANNUSVASTAAVUUS-%	64,07 %

1.3.2 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteista toimintaa ei ole ollut siinä laajuudessa, että se vaatisi kustannusvastaavuuslaskelman tekemistä.

1.4. Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet sekä tavoitteet ja toteuma on esitetty seuraavassa taulukossa.

Suoritteet ja julkishyödykkeet

Suorite/julkishyödyke	Tavoite vuodessa	Toteuma 31.12.2010	Arvio tullaanko tavoite saavuttamaan
Oikeusturva			
Kantelut, valitukset ja oikaisupyynnöt, ratkaistut, kpl	Suoritteita seurataan vuonna 2010 ja tavoitteet asetetaan vuodelle 2011	1134	Tavoitteita ei asetettu vielä
Ympäristölupavastuualue			
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat, ratkaistut, kpl	560	506	Alkuperäisestä tavoitteesta jäätin jonkin verran
Ympäristöterveydenhuolto			
Auditoinnit (kpl)	Määrä sovitaan toiminnallisessa tulos-sopimuksessa	kaksi kunnallista elin-tarvikevalvonnassa	Tehty Laitosauditointeja ei tehty
Tarkastukset (kpl)	Määrä sovitaan toiminnallisessa tulos-sopimuksessa	17 kpl (neljä alkoholi-myymälää ja kaksi tilaviinimyymälää, 11 sivutuotelaitosta)	Tehty
Järjestetty koulutus (kpl)	Määrä sovitaan toiminnallisessa tulos-sopimuksessa	11	Koulutukset pidetty
Opetushenkilöstön täydennyskoulutus			
- koulutustilaisuudet	50	47	ei täysin saavutettu henkilövajauksen takia
- osallistujat	2500	2484	
- koulutettavapäivät	3000	2693,5	
Kuluttaja-asiat			
Valtakunnallisia ja alueellisia (hinta)vertailuja	5-6/vuodessa	4 KTK:lle, 2 Kuville, 1 oma (ja 1 yhteistyössä toisen Avin kanssa)	saavutettu
Valmismatkaliikkeiden valvontakampanja	1 vuodessa	Kuluttajavirasto siirsi kampanjan ensi vuodelle	ei saavutettu
Hintamerkintä- ja/tai kulusluottoaiheinen valvontakampanja	1 vuodessa	2 omaa hintamerkintöjen valvontahanketta.	saavutettu

1.4.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Palvelutavoitteet ja toteuma on esitetty seuraavassa taulukossa.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO/

PALVELUTAVOITTEET 2010-2011

Yhteiset palvelutavoitteet	Mittari	Tavoite 2011	Toteuma 31.12.2010	Arvio saavutetaako tavoite
Tyytyväisyys palvelualttiuteen	Asiakaskyselyn tulos	vähintään 4 asteikolla 0-5		
Tyytyväisyys yhteistyökykyyn	Asiakaskyselyn tulos	vähintään 4 asteikolla 0-5		
Substanssikohtaiset palvelutavoitteet		Tavoite 2010 ja 2011		
Kunnalliskantelut	Käsittelyaika	keskimäärin 8 kk	keskimäärin 7,0 kk	tavoite saavutettiin
Sosiaali- ja terveystoimen kantelut	Käsittelyaika	keskimäärin 8 kk	keskimäärin 8,6 kk	tavoitteen saavuttamista hankaloittava mm. mittava resussipula
Ympäristöterveydenhoidon kantelut	Käsittelyaika	keskimäärin 8 kk	uudet vireille tulleet keskimäärin 8 kk, vireillä vanhoja ennen vuotta 2010 tulleita kanteluja joissa käsittelyaikataavoite ylittyi	tavoite saavutettu
Sivistystoimen kantelut	Käsittelyaika	keskimäärin 8 kk	käsitelty keskimäärin alle 8 kk:ssa	tavoite saavutettiin
Sivistystoimen valitukset ja lausunnot	Käsittelyaika	keskimäärin 3 kk	käsitelty keskimäärin alle 3 kk:ssa	tavoite saavutettiin
Oppilasarvioinnin oikaisupyynnöt	Käsittelyaika	keskimäärin 2 kk	käsitelty keskimäärin alle 2 kk:ssa	tavoite saavutettiin
Kilpailuasiat, selkeästi vähämerkitykselliset tapaukset	Käsittelyaika	keskimäärin 1 kk	89 päivää (kaikki tapaukset)	tavoite saavutettiin (vähämerkitykselliset tapaukset)
Kiinteistön- ja vuokrahuoneistojen välittäjien rekisteröintipäätökset	Käsittelyaika	keskimäärin 1 kk	keskimäärin alle 1 kk	tavoite saavutettiin
Perintätöimen luvat	Käsittelyaika	Keskimäärin 1 kk	Keskimäärin alle 1 kk	tavoite saavutettiin
Kiinteistön- ja vuokrahuoneiston välittäjien kantelut	Käsittelyaika	keskimäärin 9 kk	keskimäärin alle 9 kk	tavoite saavutettiin
Uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevat ympäristönsuojelulain mukaiset lupa-asiat	Käsittelyaika	keskimäärin 10 kk	15,5 kk	Tavoitteesta jäätin jonkin verran ympäristölupavastuualueelle siirtyneestä suuresta asiamäärästä johtuen

Ympäristönsuojelulain mukaiset lupa- ja ilmoitusasiat	Käsittelyaika	keskimäärin 12 kk	15,67 kk	Tavoitteesta jäätin jonkin verran ympäristölupavastuualueelle siirtyneestä suuresta asiamäärästä johtuen
Vesilain mukaiset lupa-asiat	Käsittelyaika	keskimäärin 9 kk	10,48 kk	Tavoitteesta jäätin jonkin verran ympäristölupavastuualueen siirtyneestä suuresta asiamäärästä johtuen
Pelastustoimen kantelut	Käsittelyaika	keskimäärin 6 kk	6 kk	Tavoite saavutettiin
Pelastustoimen valtionavustukset	Käsittelyaika	keskimäärin 1 kk SM:n määrärahopäätöksen saamisesta	1 kk	Tavoite saavutettiin
Alkoholiluvat	Käsittelyaika	keskimäärin 1 kk	keskimäärin 23 päivää	Tavoite saavutettu
Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien luvat	Käsittelyaika	keskimäärin 2 kk	keskimäärin 2,4 kk	
Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden valvonta, ympärivuorokautista hoitoa antavat toimintayksiköt	Valvontakäynnit	10 % toimintayksiköistä		Ei saavuteta johtuen mm. mittavasta resurssipulasta
Julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden valvonta, ympärivuorokautista hoitoa antavat toimintayksiköt	Valvontakäynnit	10 % toimintayksiköistä		Ei saavuteta johtuen mm. mittavasta resurssipulasta
Ympäristöterveydenhuollon luvat ja päätökset	Käsittelyaika	keskimäärin 6 kk		Tavoitteeseen päästään
Ympäristöterveydenhuollon ohjaus ja valvonta	Toteutetut arvioinnit	Kuntien ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmista ja niiden toteutumista arvioidaan 33 %		Tavoitteeseen lähes päästy

1.5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Etelä-Suomen aluehallintovirastoon yhdistettiin osia 11 entisestä valtion virastosta, joten vertailutietoa aikaisemmilta vuosilta ei ole saatavissa.

Tulostavoitteet:

1. Aluehallintovirasto laatii viraston henkilöstösuunnitelman 2010–2015 30.6.2010 mennessä. Toteuma: Henkilöstösuunnitelman valmisteluaiakataulua muutettiin, jotta aluehallintovirastojen resurssiselvityksen tulokset voitiin hyödyntää henkilöstösuunnitelmassa. Henkilöstösuunnitelman laatiminen aloitettiin joulukuussa 2010 aluehallintovirastojen yhteiselle suunnitelmapohjalle, jonka yhteydessä ohjeistettiin suunnitelman valmistumisaikatauluksi 28.2.2011.
2. Aluehallintovirasto toteuttaa oppimiskartoituksen, tavoitteena tukea elinikäistä oppimista ja asiantuntijuuden säilyttämistä. Toteuma: Valtakunnallisesti sovittiin, että kartoitus laaditaan vuosien 2011–2012 aikana KIEKU-osaamisen hallinta –osion käyttöönoton valmistelun yhteydessä.
3. Aluehallintovirasto toteuttaa työhyvinvoinnin edistämiseen liittyviä toimenpiteitä. Toteuma: Virastossa järjestettiin KAIKU-varoin esimiesvalmennuksia, joiden tavoitteena oli tukea esimiestä yksikkönsä vetämisessä. Varhaisen välittämisen malli valmistui loppuvuonna 2010. Työsuojelun toimintaohjelman valmistelu aloitettiin. Työterveyshuolto kilpailutettiin.
4. Aluehallintovirasto järjestää koulutusta ja tilaisuuksia yhteisen toimintakulttuurin luomiseksi. Toteuma: Virastossa järjestettiin alkuvuodesta 2010 kolmella paikkakunnalla ylijohdajan info-tilaisuudet tärkeimmistä ajankohtaisista aiheista. Lisäksi järjestettiin koko viraston yhteinen virkistyspäivä. Talous- ja henkilöstöpalvelut ovat järjestäneet tilaisuuksia yhteisten toimintatapojen sopimiseksi.
5. Aluehallintovirasto järjestää esimiehille muutoksen johtamiseen liittyvää koulutusta. Toteuma: Aluehallintovirasto järjesti KAIKU-varoin esimiehille valmennustilaisuuksia kahdesta eri aihepiiristä, jotka edistävät muutoksen johtamista organisaatiossa. Osa esimiehistä osallistui myös johtamisen erikoisammattitutkinnon suorittamiseen.
6. Aluehallintovirasto varautuu toimialaansa koskevan lainsäädännön uudistumiseen. Toteuma: Vastuualueet ovat tarpeidensa ja määrärahojensa mukaisesti järjestäneet henkilöstölleen substanssikoulutusta. Henkilöstösuunnitelman valmistelu aloitettiin vuoden 2010 lopussa.

	Tavoite 2010	Toteuma 2010
Henkilötyövuosien kehitys	406 htv	412,8 htv
Tuottavuusvähennystavoite	- 7 htv	-10 htv
Työtyytyväisyysindeksi, asteikko 1-5	3,0	3,1
Sairauspoissaolot, pv/htv	10,0	8,8
Vakinaisia/määräaikaisia, %	80/20	88/12
Kokoaikaiset / osa-aikaiset, %		93/7
koulutustasoindeksi		5,5
henkilöstön sukupuolijakauma, miehet/naiset, %		39/61
henkilöstön keski-ikä vuosina		50,6

1.6. Tilinpäätösanalyysi

1.6.1. Rahoituksen rakenne

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toiminnan rahoitus koostui vuonna 2010 valtiovarainministeriön myöntämästä toimintamenomäärärahasta, lisätalousarviossa myönnetystä määrärahasta ja vuoden 2009 lääninhallitusten siirtyneestä toimintamenomäärärahasta, ympäristöministeriön ympäristölupavastuualueelle myöntämästä ympäristölupavirastojen vuoden 2009 toimintamenomäärärahasta, valtiovarainministeriön myöntämästä tuottavuusmäärärahasta, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön työsuojelun vastuualueelle myöntämästä toimintamenomäärärahasta, vuoden 2009 siirtyneestä toimintamenomäärärahasta sekä nettobudjetoiduista tuloista. Seuraavana olevissa taulukoissa on kuvattu rahoituksen rakennetta.

Rahoitus	Aluehallintovirasto (pl. työsuojelu)
284001 Määräraha	13 942 000
284001 Lisämääräraha	246 000
409280121 Lisämääräraha VM	312 000
409280110 Siirtyvä erä VM	586 339
4093501030 Siirtyvä erä YM	713 000
Nettobudjetoidut tulot:	3 428 575
Liiketaloudelliset tuotot	47 459
Julkisoikeudelliset tuotot	3 231 521
Tileistä poistot	15 388
Muut tuotot	164 983
Käytettävissä	19 227 914
Käytetty	19 217 873
Siirtyvä erä vuodelle 2011	10 042

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tulot muodostavat merkittävän osan viraston rahoituksesta. Alla olevan taulukko kuvaa tulojen jakautumista eri suoriteryhmiin.

Nettobudjetoidut tulot	Aluehallintovirasto (pl. Työsuojelu)
Julkisoikeudelliset tulot	
Alkoholilainsäädännön nojalla perittävät maksut	1 435 893
Eläinkoeluvat	105 872
Yksityisen sos.palvelujen valvonnasta perittävät maksut	110 372
Yksityisen terv.huollon valvonnasta perittävät maksut	247 896
Ympäristöluvat	1 027 572
Muut	303 916
Vuokrat,käyttökorv,korkotuotot ja muut toiminn. tuotot	164 983
Tileistä poistot	-15 389
Liiketaloudelliset tuotot	47 460
Toiminnan tuotot yht.	3 428 575

Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastualueen rahoitus on koostunut sosiaali- ja terveysministeriön myöntämästä toimintamäärärahasta ja vuoden 2009 työsuojelupiirin siirtyneestä toimintamäärärahasta. Seuraavassa on kuvattu työsuojelun vastualueen rahoituksen rakenne. Työsuojelun nettobudjetoiduista tuloista ei ole esitetty tarkempaa erittelyä.

Rahoitus	Aluehallintovirasto Työsuojelu
337001 Määräraha	7 397 000
337001 Lisämääräraha	174 900
409337001 Siirtyvä erä STM	2 078 300
Nettobudjetoidut tulot:	12 021
Liiketaloudelliset tuotot	4 357
Julkisoikeudelliset tuotot	3 140
Muut tuotot	626
Käytettävissä	9 662 221
Käytetty	8 724 595
Siirtyvä erä vuodelle 2011	937 626

1.6.2. Talousarvion toteutuminen

TALOUSARVION SEURANTALUVUT 2010

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

		TILINPÄÄTÖS 2009	TALOUSARVIO 2010	TILINPÄÄTÖS 2010	TILINPÄÄTÖS- TALOUSARVIO
TULOARVIOTILIT					
11.04.01.	ARVONLISÄVEROTULOT	-45 950,54	0,00	-7 467,48	-7 467,48
11.04.03.	APTEEKIMAKSUT	-55 166 299,00	0,00	-53 189 138,00	-53 189 138,00
12.28.99	MUUT TULOT/VM	-225 563,18	0,00	-242 751,66	-242 751,66
12.29.88	VO VEIKKAUKSEN JA RAHA-ARP. VOITTOV.	-5 262,37	0,00	52 000,00	52 000,00
12.29.99	OPETUSMINISTERIÖN HALL.ALAN MUUT TULOT	-300,00	0,00	0,00	0,00
12.30.99	MUUT TULOT/MMM	-3 128,00	0,00	-690,00	-690,00
12.32.99.06	MUUT TULOT/TEM	0,00	0,00	-782,27	-782,27
12.33.98.2	VALTIONAV.KUNN.SOS- JA TERV.HUOLL.HANK.	-49 389,90	0,00	-104 824,59	-104 824,59
12.33.98.3	VALTIONAPUJEN PALAUTUKSET,	-1 110 597,65	0,00	-3 596 237,87	-3 596 237,87
12.33.98.4	VALT KORVAUS RIKOSA	-50 165,81	0,00	0,00	0,00
12.33.98.6	MUUT VALTIONAVUT JA VALTION OSUUDET	-228 557,46	0,00	-399 632,88	-399 632,88
12.39.01	SAKKOVARAT	-2 362,16	0,00	-2 458,68	-2 458,68
12.39.04	MENORÄSTIT JA SIIRRETYT MÄÄRÄRAHAT	-2 650 243,66	0,00	0,00	0,00
12.39.10	MUUT SEKALAISET TULOT	-306 793,99	0,00	-182 550,61	-182 550,61
	TULOARVIOTILIT YHTEENSÄ	-59 844 613,72	0,00	-57 674 534,04	-57 674 534,04
MENOARVIOTILIT					
24.01.29.3	LÄHIALUEYHTEISTYÖ/UM,SM	0,00	0,00	1 863,52	1 863,52
24.20.66	LÄHIALUEYHTEISTYÖN ALV	0,00	44 500,00	44 500,00	0,00
26.01.29	ARVONLISÄVEROMENOT/ SM	6 851,52	0,00	3 332,82	3 332,82
26.30.01.2	PELASTUSTOIMEN MUUT MENOT	2 035,00	15 000,00	15 000,00	0,00
26.30.20	ERITYISMENOT, METSÄPALO	17 362,93	0,00	0,00	0,00
26.30.31.1	PELASTUSTOIMEN VALTIONAVUT	1 066 510,00	0,00	0,00	0,00
28.01.09	MAISTRAATTIEN TOIMINTAMENOT	12 378 504,00	0,00	0,00	0,00
28.01.10	LÄÄNINHALLITUSTEN TOIMINTAMENOT	15 163 000,00	0,00	0,00	0,00
28.01.29	ARVONLISÄVEROMENOT/VM	1 547 048,37	0,00	1 009 881,22	1 009 881,22
28.40.01	VALTION ALUEHALLINTO VIR.TOIM.MENOT	0,00	14 278 000,00	14 278 000,00	0,00
28.90.33	HOLHOUSTOIMEN EDUNVALVONTA	77 817,26	0,00	0,00	0,00
29.01.29	ARVONLISÄVEROT/OPM	22 634,40	0,00	21 873,44	21 873,44
29.10.34.1	2008 MYÖN.VALT.OS.YLEISSIVIST.OPPILAIT.	4 700 000,00	0,00	0,00	0,00
29.10.34.2	1993-.2007 MYÖN.VALTIONOS.YLEISSIV.OPPIL.	3 450 000,00	0,00	0,00	0,00
29.30.20.1.04	OPETUSTOIM.HENKILÖSTÖKOULUTUS	145 000,00	140 000,00	140 000,00	0,00
29.30.20.1.04.8	OPETUSTOIM.HENKILÖSTÖKOULUTUS	10 000,00	0,00	0,00	0,00
29.30.20.1.09	OPETUSTOIM.HENK. OSAAVA-OHJELMA	0,00	2 455 000,00	2 455 000,00	0,00
29.30.20.32	OPM/LÄHIALUEYHTEISTYÖ	11 000,00	22 000,00	22 000,00	0,00
29.30.21.3	AIKUISKOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN	65 000,00	0,00	0,00	0,00
29.30.52.1	MYÖNN.VALT.AV. AIK.KOUL.KEH	652 000,00	0,00	0,00	0,00
29.30.52.2	VO JA VA AIKUISKOUL.PERUST.KUST.	95 660,00	0,00	0,00	0,00
29.80.34.1	VO YLEISTEN KIRJASTOJEN PERUST.KUST.	132 879,00	0,00	0,00	0,00
29.80.52.20.1	AVUSTUKSET KIRJASTOILLE	110 000,00	0,00	0,00	0,00
29.80.52.20.2	MUUT AVUSTUKSET KIRJASTOILLE	31 076,32	0,00	0,00	0,00
29.90.50.02.1	LIIKUNTAPAIIKKARAKENTAMISEN AVUSTAM.	2 248 000,00	0,00	0,00	0,00
29.90.50.05	LASTEN JA NUORTEN LIIKUNNAN KEH.	235 000,00	0,00	0,00	0,00
29.90.50.11	LÄÄNIEN LIIKUNTAOIMI	85 000,34	0,00	0,00	0,00
29.91.50.08	KOULULAISTEN ILTAPÄIVÄKERHOTOIM.	474 000,00	0,00	0,00	0,00
29.91.50.11	LÄÄNIEN NUORISOTOIMI JA ALUEELL.KEH.	113 911,82	0,00	0,00	0,00
29.91.50.12	LASTEN JA NUORTEN KEHITT.OHJ.TOIM.PANO	326 000,00	0,00	0,00	0,00
29.91.51.1	NUORTEN TYÖPAJATOIMINTA	2 070 000,00	0,00	0,00	0,00
30.01.29	ARVONLISÄVEROMENOT/MMM	792,09	0,00	154,52	154,52
30.30.20.05	ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO	9 970,00	0,00	0,00	0,00
30.30.20.06	ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO	90 127,79	400 000,00	368 700,21	-31 299,79
30.30.20.07	ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO, MUUT MENOT	0,00	3 000,00	2 879,97	-120,03
31.30.63.2	ALUEELL.LIIK.PALV.OSTO JA PAIK.LIIK.VA	5 998 000,00	0,00	0,00	0,00

31.30.63.3	KEHITT.-SUUNNITTELU- JA TUTK.HANKKEET	616 000,00	0,00	0,00	0,00
31.30.63.4	KAUPUNKI- JA SEUTULIPP.ALENNUSTEN VA	4 482 000,00	0,00	0,00	0,00
31.30.63.7	MATKOJEN YHDISTELY	53 744,70	0,00	0,00	0,00
32.01.29	ARVONLISÄVEROMENOT/TEM	0,00	0,00	-257,85	-257,85
32.30.51.2.1	TM PALKKAUKSET	245 976,01	0,00	229 361,34	229 361,34
32.50.64.1.3	EAKR 2007-2013, EU	976 653,28	0,00	0,00	0,00
32.50.64.2.3	ESR 2007-2012, EU	2 929 013,21	0,00	0,00	0,00
32.50.64.5.4	EAKR:N RAKENNERAHASTOT	1 201 644,07	0,00	0,00	0,00
32.50.65.1.3	EAKR 2007-2012, VALTION RAHOITUSOSUUS	777 881,56	0,00	0,00	0,00
32.50.65.2.3	ESR 2007-2012, VALTION RAHOITUSOSUUS	3 319 242,16	0,00	0,00	0,00
33.01.29	ARVONLISÄVEROMENOT/STM	4 102,02	0,00	123 308,89	123 308,89
33.02.20.1	OIKEUSLÄÄK.TIET.KUOLEMANSYYN SELV.MEN.	3 613 472,48	0,00	0,00	0,00
33.60.31.1	STM:N KEHITTÄMISHANKKEET	1 020 000,00	0,00	0,00	0,00
33.60.32	VALT.KORV TERV.H.ERIKOISSAIR.TUTKIMUST.	15 898 749,00	0,00	0,00	0,00
33.60.32.1	VALT.KORV TERVEYDENHUOLLON TOIM.YKS.	0,00	0,00	15 439 954,00	15 439 954,00
33.60.33.1	KOULUTUSKORV YLIOPIST.SAIRAALOILLE	20 240 910,00	0,00	19 491 900,00	19 491 900,00
33.60.33.2	LÄÄKÄRIN ERIKOISTUMISKOUL.KORVAUS	5 752 417,10	0,00	5 052 197,39	5 052 197,39
33.60.33.3	HAMMASLÄÄKÄRIN ERIKOISTUMISKOUL.KORV	196 583,57	0,00	222 683,19	222 683,19
33.60.33.4	LÄÄKÄRIN PERUSTERV.HUOLL.LISÄKOUL.KOR	4 243 338,41	0,00	4 198 723,27	4 198 723,27
33.60.33.5	HAMMALÄÄKÄRIN KÄYTÄNNÖN JA SIIH.R.P.	258 110,18	0,00	301 824,67	301 824,67
33.60.33.6	TERV.HUOLLON AMMATTIHENKILÖSTÖN KOUL	51 732,76	0,00	75 074,87	75 074,87
33.60.34.2	POTILASSIIRROT	44 836,60	0,00	53 471,70	53 471,70
33.60.34.3	LAPSEN SEKSUAALISEN HYVÄSIK.SELV.	1 015 764,00	1 287 875,00	1 287 875,00	0,00
33.60.35	PERUSTOIMEENTULOTUEN KUSTANNUKSET	131 291 136,38	0,00	140 864 399,96	140 864 399,96
33.60.39	VA SHP JA KUNNILLE	1 903 867,00	0,00	0,00	0,00
33.60.64	RIKOSASIOIDEN SOVITTELUN JÄRJ.KUST	2 310 309,00	2 317 745,00	2 317 745,00	0,00
33.70.01	TYÖSUOJELUN ALUEH.VIR.TOIMINTAMENOT	0,00	7 730 125,00	7 730 125,00	0,00
	MENOARVIOTILIT YHTEENSÄ	253 782 664,33	28 693 245,00	215 751 572,13	187 058 327,13

	TILINPÄÄTÖS 2009	TALOUSARVIO 2010	TILINPÄÄTÖS 2010	TILINPÄÄTÖS- TALOUSARVIO
--	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-------------------------------------

SIIRRETYT MÄÄRÄRAHAT

407.29.30.34.1	ESLH VALT.VA.AIK.KOULUTUS	10 860 765,94	0,00	0,00	0,00
407.31.60.63.3	JOUKKOLIIK.KEHITTÄMIS-,SUUNN- JA TUTK.HA	578 651,90	0,00	0,00	0,00
407.33.01.63	ERÄÄT ERITYISHANKKEET	1 024 143,00	0,00	0,00	0,00
407.33.32.36.1	SOS- JA TERV HUOLL.KEHITTÄMISHANKKEET	2 364 891,67	0,00	0,00	0,00
407.33.32.36.2	VALTAKUN SOS- JA TERVH. KEHITTÄMISHANK.	4 667 142,70	0,00	0,00	0,00
407.33.32.36.3	KANS.TERV.HUOLLON HANKKEEN KEH.HANKK.	160 163,83	0,00	0,00	0,00
407.33.32.36.4	KANS.TERV.HUOLLON HANKKEEN KEH.HANKK.	1 230 603,28	0,00	0,00	0,00
407.33.32.36.5	PANDEMIAAVALMIUDEN KEHITTÄMISHANKKEET	620 115,53	0,00	0,00	0,00
408.26.30.01.2	MUUT PELASTUSTOIMEN TOIMINTAMENOT	15 197,30	0,00	0,00	0,00
408.26.30.31.1	VALTIONAV. PELASTUSTOIM. ALUEILLE	829 897,80	0,00	0,00	0,00
408.28.01.10	LÄÄNINHALLITUSTEN TOIMINTAMENOT	1 087 174,64	0,00	0,00	0,00
408.28.01.11	REKISTERIHALLINNON TOIMINTAMENOT	489 751,35	0,00	0,00	0,00
408.29.10.34.1	2008 MYÖN.VALT.OS.YLEISSIVIST.OPPILAIT.	1 423 810,00	0,00	0,00	0,00
408.29.10.34.2	1993-.2007 MYÖN.VALTIONOS.YLEISSIV.OPPIL.	14 358,00	0,00	0,00	0,00
408.29.30.20.1	OPETUSTOIM.HENKILÖSTÖKOULUTUS	15 313,91	0,00	0,00	0,00
408.29.30.21.3	AIKUISTEN KOUL.TASON KOHOTTAMINEN	54 187,33	0,00	0,00	0,00
408.29.30.52.1	V.2008 MYÖNN.VALT.AVUST.AIK.KOUL.PER.K.	212 840,00	0,00	0,00	0,00
408.31.60.63.2	JOUKKOLIIK.ALUEELL.LIIK.PALV.OSTO JA VA	1 556 394,37	0,00	0,00	0,00
408.31.60.63.3	JOUKKOLIIK.KEHITTÄMIS-,SUUNN- JA TUTK.HA	370 843,07	0,00	0,00	0,00
408.31.60.63.4	JOUKKOLIIK.KAUPUNKI- JA SEUTULIPP.ALENN.	3 043 347,73	0,00	0,00	0,00
409.24.20.66	LÄHIALUEYHTEISTYÖ	0,00	17 729,28	17 729,28	0,00
409.26.30.31.1	PELASTUSTOIMEN VALTIONAVUT	-951 183,07	0,00	0,00	0,00
409.28.01.09	MAISTRAATTIEN TOIMINTAMENOT	-714,63	0,00	0,00	0,00
409.28.01.10	LÄÄNINHALLITUSTEN TOIMINTAMENOT	-229 907,40	586 339,32	586 339,32	0,00
409.28.01.21	VM:N TUOTTAVUUSMÄÄRÄRAHA	0,00	312 000,00	312 000,00	0,00
409.29.10.34.1	2009 VO YLEISSIV.OPPILAITOKSILLE	-2 022 950,00	0,00	0,00	0,00
409.29.10.34.2	1999-2008 VO YLEISSIV.OPPILAITOKSILLA	-892 646,00	0,00	0,00	0,00
409.29.30.20A	OPETUSTOIMEN HENKILÖSTÖKOULUTUS	-23 533,65	23 533,65	23 533,65	0,00
409.29.30.20E	OPM LÄHIALUEYHTEISTYÖ	-3 308,30	3 308,30	3 308,30	0,00
409.29.30.21.3	AIKUISTEN KOUL.TASON KOHOTTAMINEN	-26 409,63	0,00	0,00	0,00
409.29.30.52.2	ENNEN 2009 MYÖN.VA AIK.KOUL.PERUST.KUST	-95 660,00	0,00	0,00	0,00

409.31.30.63.2	ALUEELL.LIIKENTEEN.PALV.OSTO	-1 542 533,09	0,00	0,00	0,00
409.31.30.63.3	KEHITT.-SUUNNITTELU- JA TUTK.HANKKEET	-488 826,10	0,00	0,00	0,00
409.31.30.63.4	KAUPUNKI- JA SEUTULIPP.ALENNUSTEN VA	-2 478 929,20	0,00	0,00	0,00
409.31.30.63.7	MATKOJEN YHDISTELY	-53 744,70	0,00	0,00	0,00
409.33.60.39	VA SHP JA KUNNILLE	-713 151,00	713 151,00	50 646,00	-662 505,00
409.33.60.64	VALT.KORV.RIKOSAS.SOV.	0,00	0,00	-26 317,63	-26 317,63
409.33.70.01	TYÖSUOJELUN ALUEH.VIR.TOIMINTAMENOT	0,00	2 078 300,00	2 078 300,00	0,00
409.35.01.030	YMPÄRISTÖLUPAVIRASTOJEN TOIM.MENOT	0,00	713 000,00	713 000,00	0,00
410.24.20.66	LÄHIALUEYHTEISTYÖ	0,00	0,00	-38 514,77	-38 514,77
410.28.40.01	VALTION ALUEHALLINTOVIR.TOIMINTAMENOT	0,00	0,00	-100 041,81	-100 041,81
410.29.30.20A	OPETUSTOIMEN HENKILÖSTÖKOULUTUS	0,00	0,00	-73 725,87	-73 725,87
410.29.30.20C	OPETUSTOIMEN HENK.OSAAVA-OHJELMA	0,00	0,00	-15 597,01	-15 597,01
410.29.30.20E	OPM LÄHIALUEYHTEISTYÖ	0,00	0,00	-8 170,30	-8 170,30
410.33.70.01	TYÖSUOJELUN ALUEH.VIR.TOIMINTAMENOT	0,00	0,00	-1 095 851,48	-1 095 851,48
SIIRRETYT MÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ		21 096 096,58	4 447 361,55	2 426 637,68	-2 020 723,87

	TILINPÄÄTÖS 2009	TALOUSARVIO 2010	TILINPÄÄTÖS 2010	TILINPÄÄTÖS- TALOUSARVIO
--	---------------------	---------------------	---------------------	-----------------------------

MENORÄSTIEN ERITTELYTILIT

506.29.98.50.0	LIIKUNTATOIMI MENORÄSTIT	2 500,00	0,00	0,00	0,00
507.29.90.50.0	URHEILU-JA LIIKUNTAKASV.MENORÄSTIT	35 200,00	0,00	0,00	0,00
508.29.90.50.0	URHEILU-JA LIIKUNTAKASV.MENORÄSTIT	809 800,00	0,00	0,00	0,00
RÄSTIEN ERITTELYTILIT YHTEENSÄ		847 500,00	0,00	0,00	0,00

KAIKKI YHTEENSÄ 215 881 647,19 33 140 606,55 160 503 675,77 127 363 069,22

Tuloarviotilit

Vertailua ei ole tehty edelliseen vuoteen, koska lääninhallitusten toiminta päättyi 31.12.2009 ja tehtävät organisoitiin uudelleen 1.1.2010 perustettuihin aluehallintovirastoihin.

Tuloarviotilien loppusumma oli 57,7 milj. euroa. Suurin kertymä oli apteekkimaksujen tilillä yhteensä 53,2 milj. euroa.

Valtionapujen palautuksia oli momentilla 12.33.98.3 Valtionosuus kunnille perustoimeentulotuen yhteensä 3,6 milj. euroa.

Momentille 12.39.10 Muut sekalaiset tulot oli kertynyt valtion hoitoon jätettyjen yli 10 vuotta vanhojen talletettujen varojen tuloutuksia yhteensä 167.030 euroa.

Siirrettyjen määrärahojen peruutuksia ei ollut lainkaan.

Menoarviotilit

Menoarviotilien loppusumma on 215,7 milj. euroa.

Talousarvion mukaan suurimmat menoarviotilit olivat:

28.40.01	Aluehallintovirastojen toimintamenot	14,3 milj. euroa
33.60.32.1	Korvaus terveydenhuollon toimintayksiköille	15,4 milj. euroa
33.60.33.1	Koulutuskorvaus yliopistollisille sairaaloille	19,5 milj. euroa
33.60.35	Valtionosuus kunnille perustoimeentulotuen kustannuksiin	140,9 milj. euroa

Siirtomäärärahoja siirrettiin vuodelle 2011 yhteensä 1,3 milj. euroa, josta suurin osa eli 1,1 milj. euroa koostuu työsuojelun vastuualueen toimintamomentin 33.70.01 säästöstä.

Momentille 33.60.37 myönnettiin v 2010 talousarviossa valtuuksia runsaat 4 milj. euroa homekorjaushankeavustuksia varten. Valtuuksien määräraharave on aikaisintaan v 2012.

1.6.3. Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuottojen yhteismäärä oli lähes 4 milj.euroa, josta maksullisen toiminnan tuottojen osuus oli 3,5 milj. euroa eli noin 88 % toiminnan tuottojen yhteismäärästä.

Toiminnan kulujen yhteismäärä oli 29,4 milj. euroa.
Henkilöstökulujen osuus kuluista oli 22,4 milj.euroa eli 76 %.

Siirtotalouden kuluja maksettiin yhteensä 187,7 milj. euroa. Suurimmat erät maksettiin kunnille yhteensä 149,0 milj. euroa, kuntayhtymille maksettiin 40,4 milj. euroa
Siirtotalouden kustannusten/kulujen palautuksia kertyi yhteensä 4,0 milj. euroa. Palautukset ovat koskeneet pääasiassa perustoimeentulotukia, joita koskevat menot ovat olleet joissakin kunnissa lakisääteisellä laskentaperusteella määriteltyjä ennakoita pienemmät.
Tilikauden kuluja jäämä on 161.063.919 euroa.

1.6.4. Tase

Vastaavaa

Lyhytaikaisia saamisia oli 1,2 milj. euroa, josta myyntisaamisten osuus oli 1,0 milj. euroa.
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat koostuivat valtion hoitoon jätettyjen vieraiden varojen talletuksista, joita oli yhteensä 142,6 milj. euroa. Talletukset sisältävät Nord Stream AG:n asettaman 70 milj. euron vakuuden.

Vastattavaa

Viraston oma pääoma on -7,6 milj. euroa.
Vierasta pääomaa on 151,5 milj. euroa, josta suurin osa on valtion hoitoon jätettyjä vieraita varoja yhteensä 145,7 milj. euroa sekä lomapalkkavelkaa 4,0 milj. euroa.
Taseen loppusumma oli 143.923.259 euroa.

1.7. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Yleistä

Aluehallintoviraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä johtavat ja sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä vastaavat ylijohdaja ja osaltaan vastualueiden ja hallintopalvelut vastuuyksikön johtajat. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa viraston talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus, viraston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaaminen sekä viraston johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudesta ja toiminnasta. Tämä arviointi- ja vahvistuslausuma on Etelä-Suomen aluehallintoviraston. Etelä-Suomen aluehallintoviraston kirjanpitoyksikön arviointi- ja vahvistuslausuma esitetään kirjanpitoyksikön toimintakertomuksessa.

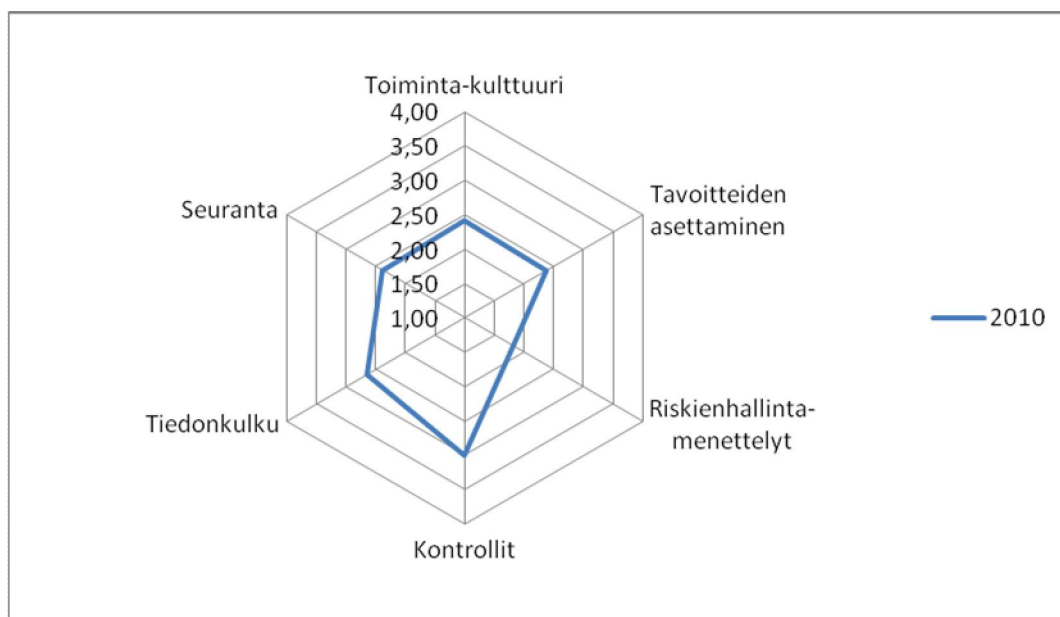
Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toteuttanut tammikuussa 2011 kyselyn aluehallintoviraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arvioimiseksi. Kyselyn on tehty kaikissa aluehallintovirastoissa ja maistraateissa. Kyselyä laadittaessa on sovellettu valtiovarainministeriön suositusta

20.12.2005 nro VM 042/00/2004, mikä sisältää valtiohallinnon toimintatapaan sopeutetun yleisen COSO-ERM viitekehysten mukaisen arviointikehikon. Kyselyyn vastasivat ylläjohtaja, vastualueiden johtajat ja hallintopalvelut vastuuyksikön johtaja.

Arviointi

Etelä-Suomen aluehallintoviraston sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan tilaa koskevan kyselyn numeeriset arviointitulokset pääkohdittain ilmenevät kaaviosta 1 sekä kysymyiskohtaisesti liitteenä 1.

Kaavio 1. Etelä-Suomen aluehallintoviraston sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan tilaa kuvaavat tunnusluvut

Sisäinen toimintaympäristö ja toimintarakenteet, toimintakulttuuri

Aluehallintoviraston toimintakulttuuri arvioidaan kohtuulliseksi. Toimintakulttuuri on suuren uudistuksen jälkeen vasta muotoutumassa. Yhteisten toimintatapojen luominen on vienyt runsaasti aikaa. Esille tulleita hallinnon prosesseissa olevia ongelmakohtia on ratkottu yhdessä vastualueiden kanssa. Muutokseen liittyvää surutyötä tehtiin ja viraston visio vaatii vielä yhteistä pohdintaa. Käsitys koko AVI:n toimintakulttuurista ja arvoista on vielä rakentumassa, mutta kuva vastualueiden sisällä on selkeämpi.

Rahoitusvaje on ollut hallitseva tekijä. Virasto toimii eduskunnan myöntämin varoin, joihin toiminta on sopeutettava. Vastualueiden näkökulmasta töitä olisi paljon enemmän kuin ehditään tehdä ja huomattavalle lisäresurssille olisi käyttöä.

Tavoitteiden asettaminen, päämäärät ja tehtävät

Aluehallintoviraston tavoitteiden asettaminen ja toiminnan suunnittelu arvioidaan kohtuulliseksi. Muutoksen takia tavoitteiden asettaminen vaatii vielä täsmentämistä ja jalkauttamisen vahvistamista. Viraston tehtävä "yhteisenä tehtävänä" on vielä osittain epäselvä, mutta toimialoittain tavoitteet ovat selkeät. Eri ministeriöiden "ristiinhjous" osin irrallaan talousarvio-ohjauksesta ei edistä tavoitteiden toteuttamista.

Strateginen tulossopimus ei koske työsuojelun vastuualuetta, kuin hyvin ohuelti (hallinnolliset tukipalvelut). Työsuojelun vastuualueella on STM/ts.osaston kanssa sovittu hyvin systemaattinen ja järjestelmällinen toiminnan suunnittelu ja seuranta.

Riskienhallinta

Riskienhallinta sai kyselyn huonoimmat arviot ja se arvioitiin heikoksi. Riskienhallinta systemaattisena toimintana uudessa virastossa on vasta alussa. Viraston yleinen valmiussuunnitelma on lähes valmis, mutta muuta kehitettävää on.

Riskienhallinta käytännössä on paremmalla tasolla kuin vastauksistani voisi päätellä. Monet riskeihin liittyvät asiat ovat kunnossa, mutta dokumentointi ja viraston yhteinen keskustelu ja tietämys riskienhallinnasta on vielä toteutumatta. ALKU- suunnitteluryhmissä ja ensimmäisen toimintavuoden aikana tehtiin käytännössä monia toimenpiteitä riskien hallitsemiseksi. Edeltävien virastojen toimenpiteet riskien hallinnassa ovat siirtyneet uuteen virastoon.

Työsuojelun vastuualueella on oma riskien arviointi ja hallintaprosessi ja mm. avainhenkilöriskikartoitus. Työsuojeluvalvonnan osalta se tehdään jatkossakin itsenäisesti.

Kontrollit

Valvontatoimenpiteiden toteutuminen sai arvioinnin parhaat tulokset ja tilanne arvioitiin melko hyväksi. Uuden viraston kaikkia ohjeistuksia ei vielä tunneta riittävän hyvin. Vastuualueiden sisällä menettelyt ovat selkeitä. Toimintaa sekä määrärahoja seurataan jatkuvasti vastuualueilla sekä hallinnossa hyvin ja järjestelmällisesti.

Tiedonkulku ja informaation käytettävyys

Tiedonkulku arvioitiin kohtuulliseksi. Tiedonkulkua on tehostettava ja sen merkitystä suuressa muutoksessa ja hajautetussa organisaatiossa on korostettu. Perustamisvaiheessa asioiden valmistelu vaatii kuitenkin aikaa. Vastuualueiden toimintatavat ja resurssointi vaihtelevat.

Yleisarvio seurannasta

Seuranta toimii kohtuullisesti. Systemaattinen seuranta vaatii edelleen kehittämistä uuden kokonaisuuden näkökulmasta. Keskeiset talouteen ja henkilöstöön liittyvät seurantajärjestelmät on otettu käyttöön. Vastuualueet ja hallinto osaltaan seuraavat tiiviisti toimintaa ja määrärahojen käyttöä.

Kehittämiskohteet

Uudessa virastossa kehittämistä riittää monella eri osa-alueella. Vastausten perusteella nousivat esiin seuraavat kehittämiskohteet, jotka saivat huonoimmat arviot. Kyselystä nousi selkeästi esiin tarve kehittää viraston riskienhallintapolitiikkaa. Sama tulos saatiin kyselystä, missä selvitettiin viraston tietoturvakäytäntöjä.

Kehittämiskohde olisi hyvä toteuttaa erikoistumistehtävänä kaikille AVleille samansisältöisenä seuraavan strategiakauden aikana.

Viraston yhteinen visio, yhteiset arvot ja yhteiset prosessit vaativat vielä työtä.

Rahoitukseen, toiminnan laatuun ja sopeutukseen liittyvät haasteet jatkuvat ja niihin on löydettävä ratkaisut.

Vahvistuslausuma

Etelä-Suomen aluehallintoviraston on arvioinut viraston toimintaan ja menettelyihin liittyvää sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa käyttäen soveltuvin osin Valtiovarain controller -toiminnon suosituksen mukaista, COSO ERM -viitekehikseen perustuvaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa.

Arvioinnin perusteella sisäinen valvonta ja riskien hallinta täyttää talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä asetetut vaatimukset.

Sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvillä riskienhallinnan menettelyillä on kyetty kohtuullisesti varmistamaan aluehallintoviraston toiminnan laillisuus, tuloksellisuus ja omaisuuden turvaaminen sekä raportoinnin oikeellisuus ja riittävyys johtamisen ja ulkoisen ohjauksen tarpeet huomioiden. Kehittämiskohteet on tunnistettu. Arvioinnin tulokset täytyy suhteuttaa viraston elinkaareen, toteutetun uudistuksen laajuuteen ja hajautetun monialaisen organisaation olosuhteisiin.

1.8. Arviointien tulokset

Ei tehtyjä kokonaisarviointeja vuonna 2010.

1.9. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Etelä-Suomen aluehallintovirastossa ei ole havaittu valtion ja sen vastuulla oleviin varoihin kohdistuneita väärinkäytöksiä varainhoitovuoden aikana.

2. ALLEKIRJOITUS

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on hyväksynyt toimintakertomuksen.

Hämeenlinnassa 14.3.2011

Ylijohtaja

Anneli Taina

Johtaja
Työsuojelun vastuualue
(työsuojelun vastuualueen osalta)

Kaarina Myyri-Partanen

Johtaja
Hallintopalvelujen vastuuyksikkö

Tuula-Kaarina Isosuo